

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyílttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

A helyzet.

Izgatott hangulattal kezdődött a hét. A kormány lemondása, a válsághírek, a bizonytalan helyzet érezte hatását a szélső perifériákon is. Lestük, vártuk az ujságokat, hétfőn telefonon kértük az új híreket; minden érdeklődést a politika kötött le. És ámbár napok óta előre volt látható a bonyodalom, amely a bankkérdés körül kifog fejlődni, mégis leverőleg hatott mindenkire, amikor teljes meztelenségében eléntárult az osztrák erőszakoskodás, a nemzet és parlament nagy többségének kívánságától való merev elzárkózás és a királynak a magyar álláspont érvényesülésétől való idegenkedése.

Évszázadok szomorú tapasztalatain alapuló okunk és jogunk van feltenni azt, hogy a magyar király osztrák befolyás alatt áll. Az a bizonyos kamarilla, amelynek láthatatlan keze véres nyomokat hagyott történelmünk lapjain, újra élő valósággá kezd válni.

A magyar lélek becsületos őszintesége, lojális egyenessége nem tudja elhinni azt, hogy titkos kezek munkája, aljas ármánykodás, buta rágalom nélkül egy nemzet alkotmányos felfogású uralkodója inkább válságba kergessen egy kizsárolt országot, elbocsássa milliók bizalmának letéteményeseit, semhogy a legkisebb aspiráció is testet ölthessen azon vágyak közül, amelyek Magyarországnak az osztrák nyomás alól való felszabadulását előmozdíthatnák.

Évtizedekig alkotmányos formák között végrehajtottuk a bécsi akaratot. Államférfiaink alkotó erejüket, tehetségüket beleszorították a lehetőségek keretébe. Ezt a keretet pedig mindig Bécs szabta meg. Nem a saját erőnk, nem a törvény és alkotmányosság, nem a saját elhatározásunk és akaratunk, hanem céljainktól, vágyainktól, nemzeti életünktől idegen hatalom, amelynek csak formai korlátja volt.

És vádoltuk a király tanácsadóit, akik nem tárják fel őszintén a helyzetet; akik elfedik

az uralkodó szemei elől a nemzeti akaratot; akik lefelé zsarnokok és felfelé gyávák.

Ime, a lakájpolitika gyümölcseit most élvezzük.

Meghunyázkodtunk, engedelmeskedtünk s ez a hagyomány annyira gyökeret vert már, annyi elbizakodottságot keltett Ausztriában, hogy ennek a megváltozását el sem tudják képzelni. És amikor megfordult a közelet képe, amikor bátor és önérzetes szó hallatszik a király dolgozószobájában: akkor meg kell buknia a kormánynak, fel kell borulnia a rendnek, félbe kell szakadnia a munkának, amelyet az egyesült pártok vállaltak az alkotmányos élet érdekében.

Mit törődnek azzal odaát, hogy a magyar lelkeket kinzó kétségek gyötrik. Mit gondolnak ott a kétfejű sas árnyékában azzal, hogy a válságok hosszú sora immár pőrere vetkőztet bennünket. Ki bánja azt, ha magyar földet elpusztítja, kiéli az osztrák; ha a magyar munka verejtékéből nekünk csak a nyomor és szenvedés marad; ha ökleinket rázzuk a Lajta felé, míg ők dusak és hatalmasok s a császári parancs leszögez bennünket egy helyre, amelyből nincs haladás, nincs mozdulás.

Államférfiaink minden szavából a helyzet sötét képe bontakozott ki. Mit hoz a jövő? Senki sem tudott rá feleletet adni. Keresték a bizalom forrásait; nyugalomra és önmegtartóztatásra intették a nemzetet, de nem tudták eltagadni, hogy nincs mit várunk és nem sokat remélhetünk.

Kossuth Ferencnek a függetlenségi párt értekezletén mondott beszéde, gróf Andrássy Gyula kijelentései csak mélyeségek elkeseledést, vagy immár ennél is többet: apatiát idéznek fel. Mert kisír belőlük az a tudat, hogy egész bizonyosan engednünk kell, vagy el lehetünk arra készülve, hogy felfordul az alkotmányos élet. És ez Ausztriában nagy öröm volna.

A magyar nemzet lovagias volt szabadságszerető akkor is, amikor Ausztria alkotmányos életének garanciáit is kereste. A 48-iki törvé-

nyek, a kiegyezés egyik sarkalatos tétele, hogy a közös uralkodó alatt csak alkotmányosan kormányzott népek élhetnek.

Törődik ezzel egyetlen osztrák államférfi? Eszébe jutott valakinek a Lajtán túl hangoztatni azt, hogy a magyar alkotmányos élet fentartását védelmezni Ausztriának is kötelessége? Van-e csak egyetlen ember az egész összeharácsolt, elházasodott és elszereződött ország-konglomerátumban, aki egyenlő fél gyanánt akarná tekinteni Magyarországot akkor, amikor alkuról, megegyezésről van szó?

Az uralkodó körül ez az elfogult szolgálhad tolong, amely a népek szabadságának magas gondolatáig fel sem ér. Egy agg király családi hagyományokból fakadó és a korral erősödő konzervatív hajlandóságát használják ki, hogy lekössék maguknak örökre azt az arany mezőt, amelyből felépítették a nagyhatalmat, városaikat és kaszárnyáikat; hogy leigázzák azt a munkaerőt, amelyet szolgálatukra rendelt a császári ház.

És mi leszünk a vesztes fél mindaddig, amíg ennek a széthúzó, pártoskodó nemzetnek lesznek olyan töredékei, amelyek puhák és eladók; amíg nem születnek meg a nagy elhatározások, amelyek nem görögtüzek többé, hanem állandó emésztő és teremtő erők.

Egyet véssen minden magyar ember a szívébe: nincs nekünk nagyobb, ádázabb és kérlelhetetlenebb ellenségünk, mint az osztrák. Ezt a tudatot terjesszük, erősítsük és adjuk át a jövő generációknak, hogy egyszer visszafizethessük mindazt a megaláztatást, nyomoruságot, vereséget, amit túrnunk kellett.

Lesz még egyszer ünnep a világon! Lesz még nekünk hadseregünk is, bankunk is; a magyar nemzet élni fog még akkor is, amikor a nagy agyagbálvány összeomlik s maga alá temeti azt a korhadt rendszert, amely a nemzetek szabadságának árán akarja a hatalmat fentartani.

Hornyoszsindely, hódfarku cserépszindely, alagcső, burkolótégla,

• keményre égetett buroktégla •

• (Klincker) istállók, folyosók és •

... átjárók részére. ...

===== Bérmentve minden állomásra. =====

Első szombathelyi gőztéglagyár

.... Hübner testvérek és Pohl Gusztáv.

Főispánunk és a politikai válság.

Gróf Batthyány Pál főispán a válság kitörése alkalmával több napig Budapesten tartózkodott, hogy részt vegyen a függetlenségi párt értekezletén és hogy közvetlenül szerezzen meggyőződést a politikai helyzet alakulása felől.

Itthon aggodalommal láttuk az események fejlődését. A központban izgatott nyugtalanság uralkodott, mert az a hír terjedt el, hogy gróf Batthyány Pál a kormánnyal együtt lemond és elhagyja diszes állását, amelyben páratlan népszerűséget és tiszteletet szerzett magának. Érezte mindenki, hogy a válságos időkben s az esetleg ránk következő napokban a főispán távozása pótolhatatlan veszteséget jelentene a vármegyére. Az ő határozott egyéniségére, szilárd politikai meggyőződésére s arra a törhetetlen szellemre, amelyet bele vitt a vármegye közéletébe, különösen most van szükség, amikor kétség és remény között várjuk a jövő alakulását, amikor a törhetetlen vezérre tekint minden szem, mert az események, a pártok bomlása, a kormány lemondása s a királyi veto által megfélemlített aggodalmaskodók támaszt keresnek és találnak azokban, akiknek hitét, lelkesedését semmiféle balsiker meg nem fogyatkoztatja.

Megtudtuk a lapokból és később a hírt megerősítette főispánunk saját nyilatkozata, hogy a főispánok közül tizenheten már hétfőn be akarták adni lemondásukat. Közük volt gróf Batthyány Pál is, akinek szilárd meggyőződése ismeretes. Ismerve határozott álláspontját, attól kellett félnünk, hogy mihelyt a bankügyben nem győzedelmeskedik a magyar kormány álláspontja s a kartellbank visszautasítása után Ófelsége az önálló bank felállításához az előleges szentesítést nem adja meg, gróf Batthyány Pál távozni fog.

A függetlenségi párt vezérei azonban még mindig biznak a békés kibontakozásban s ez a bizalom tartotta helyén a mi főispánunkat is.

Gróf Batthyány Pál volt az, aki tizenhét főispán nevében nyilatkozatot provo-

kált Kossuth Ferenctől, a pártvezértől, arra nézve, hogy a mai helyzetben a szolidaritást vállalt főispánok a meggyőződés legkisebb sérelme nélkül és a függetlenségi párt programjának fentartása mellett még helyükön maradjanak-e?

A pártvezér a helyzet végleges kialakulásáig várakozásra kérte a főispánokat.

Kétségtelenül ez volt az ország érdekében való leghelyesebb magatartás úgy a főispánok, mint a pártvezér részéről. A főispánok lemondása azt a hitet kelthette volna, hogy a függetlenségi párt egysége máris megbomlott, mert amíg a pártvezér aktív részt vesz a válság megoldásában, a vidéki őrszemek elhagyják pozíciójukat.

Ma még a bankkérdésben, amely a kormány lemondását vonta maga után, az utolsó szó nincs kimondva. A király tárgyal a lemondott kormánnyal, az ügyeket ugyanaz a kormány viszi, tehát a helyzet ha válságos is, még nem változott annyira, hogy új politikai alakulásokról lehetne szó.

Öröm és megnyugvás töltötte el a vármegye közönségét arra a hírre, hogy gróf Batthyány Pál megmarad a helyén mindaddig, amíg a bankkérdés véglegesen el nem dől s az új alakulás be nem következik. Álláspontja a leghatározottabb. Ha a magyar törekvések nem érvényesülhetnek; ha nehéz idők következnek, amikor minden energiának fel kell szabadulnia a lekötöttségéből, akkor lenne csak időszerű gróf Batthyány Pál lemondásáról beszélni. Amíg azonban a nemzeti törekvések érvényesülésének reményét nem kell feladnunk a mai válságot felidézett kérdésben, addig főispánunk marad a helyén.

Zalavármegyében mindenki ismeri gróf Batthyány Pál egyenes jellemét s politikai meggyőződésének megalkuvást nem tűrő erejét. Ezek szabják meg jövő magatartását. Adja a magyarok Istene, hogy sokáig legyen a vármegye főispánja, mert ez azt is jelentené, hogy diadalmaskodik a nemzeti irány, amelytől a mi főispánunk egy vonalnyira el nem tér.

— — Főispánunk részt vett a függetlenségi párt értekezletén, ahol újra tánto-

rúthatatlan elvűségéről és lelkesedéséről tett bizonyosságot.

Mult kedden érkezett haza s azóta megszokott pontossággal és zavartalan jó kedéllyel vezeti a hivatalát. A politikai helyzetet sötétnek látja, de nem tartja teljesen reménytelennek.

Közigazgatás.

— Az alispáni jelentés adatai. —

Az egyház látogatási okmányokon (canonica visitatio) alapuló párbér kiszolgáltatása körül rég idő óta állandóan vitás kérdést képez, valjon dologi természetű, — vagyis az ingatlan terhel-e a párbér és következképp a nem katolikus hitfelekezetiük is kötelesek-e azt leróni? A Vallás- és Közköztudásügyi Minister végleg megoldotta ezt a vitás kérdést, amennyiben a nem katolikusok által teljesített azon párbérszolgáltatásokat, melyek magánjogi kötelezettséget megállapító okirattal biztosítva nincsenek, megszüntette és a katolikus lelkészeket a jövődelmi összeírásokban felszámított pénzértékek kárpótolja s evégből azon utasítást adta ki, hogy a mennyiben az érdekelt párbérszolgáltatások jogaimét tisztázni óhajtanák, a közigazgatási hatóságok azt vizsgálat tárgyává tegyék, a minek következtében egyrészt azon érdekellentétek, a melyek a felekezeti béke megbontására is alkalmat adhattak, másrészt pedig azon nehézségek, amelyekbe az ily párbérbérvétel érvényesítése ütközött, megszűnnek.

A m. kir. belügyminister megállapította a községek új elnevezését, azonban az új községnevek kötelező használatának időpontja még nem volt megállapítható, mert az új helynevek használatával egyidejűleg kötelező az új bélyegzők és pecsétnyomók használata is, ilyenekkel pedig a községek az országos községi törzskönyv bizottság által még nem láttattak el.

Községészségügy. A felnőttek egészségi állapota kedvező volt. Úralkodó betegségek: a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái, az influenza és izületi csusz voltak.

A gyermekek egészségi állapota kedvezőtlen volt. A fertőző betegségek közül a vörheny, ronsoló toroklob és kanyaró esetei fordultak elő nagyobb számban; továbbá a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái.

A bejelentésre kötelezett fertőző betegségek közül előfordultak: ronsoló toroklob 168, hasihagymáz 24, kanyaró 577, vörheny 383, gyermekági láz 4, hökhurut 48, fültömírgyöb 66 esetben.

A szemcsés köthártyalob, mely az alsólendvai, perlaki és esáktornyai járásokban tájkórosan,

Évek multán . . .

Egy házasság történetét akarom elmondani, egy házasságét, amelynek boldogsága a boldogtalanságból fakadt. Hogyan? Én nem tudom megmagyarázni, csak azt fogom följegyezni hiven, ami történt, amit tudok, aztán találja ki mindenki, ha tudja, az igazságot.

A történetem hőse Csákány Miklós földbírtokos. Ott él lenn a Tisza mellett. Az ő házasságáról léssen szó. Amikor úgy tiz esztendővel ezelőtt odakerült kis földjére, nagyon mogorva, szótalan ember volt. Már buskomorságtól féltették, amikor valaki azt tanácsolta neki, hogy házasodjék meg. Csákány megfogadta a tanácsot. Nem szerette a leányt, de már olyan szenvedést okozott neki a bánata, hogy elhatározta: vagy föbe lövi magát, vagy megházasodik.

Hogy pedig miért volt bánatos, azt is elmondom.

Diákkorában történt még, hogy halálosan, forrón, eszeveszetten belebolondult egy leányba, a szomszédjukba, az ispán leányába. Könnyű volt belebolondulni, mert nagyon szép volt a leány, csupa báj és temperamentum. Miklós akkor tizenhét esztendő, a leány meg tizenöt. Két évig tartott az idilljük ott a pusztán. Ez

a két év volt a tavasza az életüknek, csupa virág, derű, gondtalan édes ifjuság. Csákány rabszolgája lett annak a kis leánynak, aki kéthöz értett nagyon: a daloláshoz meg a kacagáshoz. Teremtő nagy Isten, hogy tudott kacagni! Csodás zene, engesztelő imádság, aranyos jókedv volt egyszerre a kacagása. Ha elkezdte, még a vének komoly, régi festett képei is elmosolyodtak a falon s mintha az öreg óra ketyegése is kacajjá vált volna. Mindenható volt ez a kacaj, ez a leány mindent el tudott vele intézni, mert akire ránevetett, azt lekötölte magának.

Két évig tartott, amint mondtam, az idilljük. Aztán fölkerült a fiú a fővárosba jogásznak, a leány pedig szüinövendéknek. Amikor elváltak, olyan különös volt. Csöndes alkonyattájban bucsuztak ott a jegenyék alatt s a fiú bus volt.

— Ugy-e nem fog feledni, ugy-e látjuk egymást? Fogadja meg, hogy az lesz hozzám, aki volt s a legnagyobb ünnepelés közepette sem felejt el engem — szolt kimondhatatlan szomoruan a fiú.

A leány erre is elkeagta magát, édesen. — Már hogy feledném el, maga esacsi, az én gyermekkori pajtásomat!

És egyre kacagott, még a könnyein keresztül is kacagott, látszott rajta, hogy a siráshoz nem

ért. Így bucsuztak és amikor újra találkoztak, de más volt a leány.

Megkemolyodott, megokosodott egy pár év alatt, a pályáján pedig esodamód gyorsan haladt fölfelé. Csákány udvarolt neki, mert napról-napra jobban szerette. És amikor a leányból ünnepelt művésznő lett, akkor látta Csákány, hogy ő tulajdonképpen boldogtalan. Miért? Mert ime, gyermekkori ábrándját hatalmas szenvedély alakjában átöröklötte férfi korára. A művésznőt pedig nem láthatta már olyan sokszor, mint azelőtt, a meghitt pillanatok egyre ritkábbá váltak, mert hiszen egy híres színésznőnek nagyon sok dolga van.

Csákány azután egy önfeledt pillanatában, amikor nagyon fájt neki valami, így talált szólni hozzá:

— Mit ígért, amikor elváltunk?

— Ugyan — szolt a leány — maga esacsi, hát elfeledtem én magát? Hiszen maga a legjobb barátom!

És kacagott ismét, valamivel hangosabban, melodikusabban, de hatásosabban, mint akkor és Csákány a szemébe nézve, csökolgatta a kezét.

Hej, pedig dehogy váltotta ő be, amit akkor ígért. A férfi szenvedélye csak növekedett, mint olaj a tüzre hatott rá a leány valóban nagy

a többi járásban és a rendezett tanácsú városokban pedig szörványosan fordult elő, 2301 esetben jelentkezett, amelyek közül gyógyult 193, eltávozott vagy meghalt 17, gyógykezelés alatt maradt 2091.

Rendőri boncolás 2, külső hullaszemle pedig rendőri tekintetből 36 teljesített; súlyos sérülés bejelentett 34, öngyilkosságot 4 egyén követett el; véletlen szerencsétlenségből bekövetkezett halálnak 23 egyén esett áldozatul; szerencsétlen szülés 8 esetben fordult elő; az elmeórának 3 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát és veszett eb által megmaradt 3 egyén, akik a budapesti Paszteur-féle intézetbe szállítottak, ahol még jelenleg is gyógykezelés alatt állanak; hét éven alul elhalt gyermekek gyógykezelése 115 esetben mulasztott el; a mulasztók ellen a törvényszerű eljárás megindított.

Van a vármegye területén: lelene 70, dajkáságba adott gyermek 414, elmebeteg és hülye 796, siketnéma, vak és nyomorék 820, közsegélyre szorult 2309, keresetképtelen árva 2367.

A védhímlőoltás teljesítése iránt az előintézkedések megtörténtek. A járásorvosok 197 községben teljesítették a községi közegészségügyi vizsgálatot.

A m. t. főorvos megvizsgálta a kiküldött börtönvizsgáló bizottsággal egyetemben a zalaezerségi és nagykanizsai kir. törvényszéki fogházakat, amelyekben semmiféle közegészségi hiány nem tapasztaltatott; felülvizsgálta a nagykanizsai kórházat és a városban levő gyermekmenhely intézményt, ahol az orvosi gyógykezelést és felügyeletet teljesen megfelelőnek és rendben levőnek találta; megvizsgálta a keszthelyi 2 nyilvános gyógyszerárt, továbbá Csömödér községben a vörheny-járvány elleni óvintézkedéseket ellenőrizte és megvizsgálta az iskolahelyiséget s az ott tapasztalt hiányok és mulasztások pótlása iránt a szükséges intézkedéseket megtette.

Állategészségügy. A haszonállatok egészségi viszonyai — habár a hivatalból jelentendő fertőző betegségek valamivel nagyobb mértékben voltak elterjedve, mint a megelőző év hasonló időszakában nem voltak kedvezőtlenekek.

A betegségeknek területi elterjedése az egyes hónapokban akként változott, hogy a fertőző községek száma, mely december végén 29-et tett ki, januárban 33-ra emelkedett, februárban 30-ra csökkent, míg márciusban ismét 46-ra emelkedett. A tavaszi haszonállatvizsgálat során ezuttal különösen a rühkór elég nagy számú esete lett kiderítve.

Azon betegségek közül, a melyek nem képezik hatósági intézkedés tárgyát, előfordult a lovak influenzája és mirigykórja, mind a kettő eléggé enyhe jelleggel; továbbá szarvasmarhákön a sugárgombabetegség, a fertőző hüvely-

művészete. A leány pedig tudta ezt és bámulatra méltó ügyességgel ápolta ezt a szenvedélyt. Ki tudja, nem veheti-e még valaha hasznát? Ez a talentumos ember sokra viheti, talán majd akkor, ha hozzáöregedtek a házassághoz, talán . . . De gazda nélkül csinálta a számadást, mert Csákány, aki szinte veszedelmesen szerette, hódolt az akarátának, de csak addig, amíg a szállongó, de általa soha sem hitt pletykák közül egynek a valóságáról meg nem győződött. Akkor eszeveszetten tört be a művésznőhöz. Mi történt köztük, nem tudja senki, valószínű, hogy a leány páratlan okosága hártotta el a nagyobb veszedelmet.

E nevezetes látogatás után Csákány este a kaszinóban a barátai előtt becsületszávára kijelentette, hogy elmegy a fővárosból, leköszön hivataláról és visszavonul kis birtokára gazdálkodni, soha többé tájékkára sem jön a városnak. Kérte barátait, vegyék ezt tudomásul.

El is ment, bár tépett szívvél; embergyűlölővé lett és ekkor jött a tanács, hogy házassodjék meg.

A leány, akit választott, merőben ellentéte volt annak a másíknak. Csöndes, házias, liliomszerűen tiszta, kék szemében nyugodt derű, inkább passiv természet. Nagyon megszerette a mogorva embert, valósággal imádta. S amikor

hurut és a sercegő üszök, végül egy gazdaságban ismeretlen mérgezés következtében elpusztult 1 szarvasmarha és 21 juh.

Védőoltások 37 gazdaságban teljesítették részint lépfene, részint sercegő üszök, részint sertésorbánc ellen.

Az állatvásárokon a felhajtás — kevés kivétellel — közepes, sőt ennél is gyengébb volt. Az adásvételi forgalom a csökkent kereslet folytán és kivált az időszak vége felé a külföldi kereskedők távolmaradása következtében megcsappant.

A földmivelségi miniszter értesítette az alispánt, hogy úgy a múlt évi, mint a folyó évi állami költségvetésben községeknek és magánosoknak ingyen kiosztandó ojtóanyagok beszerzésére 50.000 K engedélyeztetett ugyan, azonban ezen összegnek a költségvetésbe való beállításával az a cél indította őt, hogy a tényleg szegénysorsú községek és kisgazdák terheire enyhítsen s ennélfogva nehogy az aránylag amúgy is csekély összegből esetleg olyan állattulajdonosok részére adassék segély, akik arra komolyan rászorulva nincsenek s akik az ojtással járó költséget minden nagyobb megterhelés nélkül sajátjukból is tudják fedezni, az ez irányú segély kiutalása bizonyos feltételekhez kötött. Eme feltételekről, valamint általában az ingyenes ojtóanyagok beszerzésének módozatairól az érdekelt közönség tájékoztatva lett.

Minthogy az állategészségügyi szakszolgálat mind intenzívebbé vált és ennek folytán a törvényhatósági m. kir. állatorvos hivatalos teendői rendkívül megnövekedtek, a földmivelségi miniszter a legutóbbi időben egy m. kir. állatorvos-gyakornokot osztott be hozzá szolgálat-tételre. Ezzel meg van adva a lehetőség arra, hogy a törvh. m. kir. állatorvos a szorosan vett irodai teendők legalább egy részének teljesítésétől megszabadulván, tulajdonképeni feladatát: az állategészségügyi szolgálat ellenőrzését és irányítását az eddiginél is behatóbban gyakorolhassa, ami az állategészségügyre és közvetve az állattenyésztésre is létségtelenül üdvös kihatással lesz.

A tavaszi állategészségügyi vizsgálatok kisebb részben már február második felében, majd folytatódva március hó folyamán az egész vármegye területén teljesítették és részben be is fejezték. Eme vizsgálatok végrehajtása ezuttal némileg eltért a múlt évitől, amikor tudvalevőleg a földmivelségi miniszter rendelete folytán a ragadós száj- és körömfájásra való tekintetből az összes hasított körmű állatok is darabonként megvizsgáltattak, ami a gazdaközönség részéről — kivált a szarvasmarhák elővezetésével járó sok veszteség miatt — indokolt panaszkokra adott okot. A jelenleg kedvezőbb állategészségügyi viszonyokra és arra a körülményre való tekintetből, hogy a ragadós száj- és köröm-

hire ment az eljegyzésüknek, akadtak, akik megmondták a leánynak, hogy ne menjen hozzá Csákányhoz, mert az másba szerelmes gyermekora óta, nagyon, olthatatlanul és boldogtalanul; csak azért nőszül, hogy vigasztalódjék.

— Hát vigasztalni fogom az uramat — felelte. Ha kell, vigasztalni fogom egy egész életen át mindig. Ha halála napjáig tudja szeretni azt, akit megszeretett szíve első lobbánásával, akkor nagyon boldogtalan, de tiszteletre méltó báruata van. Aki így érez, az csak nemes szívű ember lehet, megérdemli a vigasztalást.

És nem kérdezett semmit az urától, az sem szólt soha semmit a multról.

Az asszonyka leste a gondolatát; ha egyedül akart lenni, egyedül hagyta és csodás érzékkel találta el, hogy mikor esik jól az urának az ő társasága. Ilyenkor kedves volt, jó, sohasem panaszkodott és sohasem volt szomorú, nehogy meglássa valaki. Így csöndben éltek és nem zavarta őket semmi, csak két kis gyerek, két fiú. Hogy ezek megjöttek, növekedtek, teljes volt a boldogság a házban.

Az évek pedig surrantak egymás után, szinte észrevétlenül. Tíz esztendő múlt el. A gyerekeknek már iskolába kellett volna menni a városba és Csákány már azon gondolkodott, hogy feleségével küldi fel őket, amikor jött egy

fájástól az ország négy része a múlt évben is mentes volt, a miniszter nem találta szükségesnek, hogy a hasított körmű állatok az egész ország területén a folyó évben is darabonként megvizsgáltassanak, hanem csak ott, ahol a múlt évben a nevezett betegség előfordult, vagy pedig ahol a viszonyok az ilyen vizsgálatokat más okból teszik indokoltakká.

A takarmányhiány miatt történt tetemes kényszereladások következtében állatállományunk megfogyatkozása várható. Ezt a feltevést a folyó év tavaszán megejtett állatösszeírás eredménye, habár ez ideig csupán 6 járásra vonatkozó számadatok állanak is rendelkezésre, igazolni látszik, amennyiben ezen adatok szerint a szarvasmarhák létszáma 5696 darabbal (8.002%), a sertéseké 6324 darabbal (9.1%), a juhok és kecskéké 4830 darabbal (11.2%) csökkent és csupán a lovaké (számár és öszvér) emelkedett.

A huszvizsgálat egységes rendezése tárgyában kibocsátott földmivelségi miniszteri rendelet értelmében a huszvizsgálati teendőkké olyan községekben, amelyekben sem állatorvos, sem emberorvos nincs, képestett huszvizsgáló bizandó meg. Az ilyen huszvizsgálók kiképzésére a földmivelségi miniszter ur által ezen célra kijelölt, nagyobb forgalmu vágóhidakon tanfolyamok tartatnak. A vármegye területén a nagykanizsai közbizághid lett erre kijelölve, ahol is a f. évi február 23-tól március hó 22-ig megtartott első tanfolyamon 9 huszvizsgáló nyerte el az előírt képesítést. Ez idő szerint folyamatban van már a második tanfolyam.

A herélés és miskárolás gyakorlása — kivéve a sertés herélést és miskárolást — ez ideig nem lévén szabályozva, a földmivelségi miniszter úgy az állategészségügy és állattenyésztés, mint az állatbirtokos közönség érdekében szükségesnek találta, hogy ezen, bizonyos szakismeretet és gyakorlati jártasságot igénylő működést, illetőleg ennek keresetszerű gyakorlását bizonyos feltételekhez kösse. Ezért rendeletileg intézkedett, hogy állatheréléssel (miskárolással) keresetszerűen csakis az foglalkozhatik, aki a törvényhatóság első tisztviselőjétől arra jogosító igazolványt kapott. Ilyen igazolvány csakis annak adható ki, aki a herélésben vagy miskárolásban való jártasságát az illetékes m. kir. állatorvos által kiállított hivatalos bizonyítvánnyal igazolja. A herélők és miskárolók a hatóságok és állatorvosok ellenőrzése alatt állanak és tartoznak működésük közben a fenti rendelet határozmányaihoz, valamint az azzal kapcsolatosan kiadott „Utastás“-ban foglaltakhoz alkalmazkodni.

A gümőkóros tehének tejével a köz- és állategészségügyre háruló veszélyek csökkentése végett, a földmivelségi miniszter különösen veszélyes tőgygümőkóros tehéneknek adás-vétel mellett az 1908. évben 7 vármegye és 8 tvh.

levél: „Föloldom a szava alól, hiszem, hogy meggyógyult. Hozza föl a gyermekeit, szeretném látni őket . . .

Csákány csak olvasta, olvasta a levelet, amikor belépett a felesége. Hirtelen elhatározással odanyújtotta neki.

Az asszony elolvasta, aztán nevetve szólt:

— Megyünk, megyünk!

— Nem féltesz? — szólt Csákány.

— Nem én! — felelt az asszony határozottan. Egy kicsit dobogott a szíve, de esitította. Ám hadd lássuk a régi ideált, — gondolta magában. — Ki erősebb?

A művésznővel a Margitszigeten találkoztak.

Csákány amikor megpillantotta, csalódottan hajtotta le a fejét. Egy rendkívül elegáns, de már virágkorán túl levő hölgy állt előtte, de kucagni már nem tudott. Csákány bemutatta a feleségét. Egy darabon együtt mentek és tüzhelyükről beszélgettek. Csákány aztán előre ment a fiához. A legközelebbi fordulónál bucsuztak, mindnyájuknak jól esett, hogy elváltak.

Csákányék még aznap hazautaztak. Otthon aztán, hogy együtt ültek a kertben, mint akkoriban gyakran szokták, szóltanul, Csákány szakította félbe a csöndet.

— Neked volt igazad édes, nem volt vesze-

város területén megkezdett irtását 1909. évi január 1-től többek között Zalavármegye területére is kiterjesztette és tekintettel arra, hogy a tőgygümőkör felismerése nagyobb gyakorlati jártasságot és tapasztalatot igényel, az eljárással a törvényhatósági m. kir. állatorvost bízta meg. Az idézett rendelettel köteleességévé tétetett az összes állatorvosoknak, hogy az általuk észlelt tőgygümőkörös vagy tőgygümőkőrra utaló megbetegedéseket azonnal bejelentse.

Kösgazdaság. Az 1909. év első negyede rossz kilátások mellett kezdődött meg. A szokottnál erősebb tél még március első felében is tartott úgy, hogy a tavaszi vetési munkálatok csak március vége felé voltak megkezdhetők. Az erős hidegek, a csekély hótakaró, illetőleg ennek hiánya a vetések áttelelését kedvezőtlené tették. Az őszi szárazság miatt későn vetett s ennek következtében rosszul fejlődött vagy ki nem kelt vetések nem nyervén kellő védelmet megfelelő hótakaróban, csak rosszul fejlődhettek. A tél folyamán, az első hótakaró alatt megindult fejlődést a március hó második felében beállott szárazság megnehezítette. A vetések állapota mindezek dacára sem minősíthető a legrosszabbnak, azonban rendkívüli kedvező tavaszi időjárásra van szükség, hogy az őszi gabonákban jó terméseredményre lehessen számítani. Az őszi gabonaneműek közül a rozs az egyedüli, melynek állapota a legkevesebb kifogásolni valót hagy maga után.

Az év első negyedében a külső mezőgazdasági munkák jóformán szüneteltek. Az egyes gazdaságokban február és március hónapokban a fogatos erő trágyahordással és erdei munkálatokkal volt részben elfoglalva. Márciusban a gazdák a tavaszi szántási és vetési munkálatokhoz való előkészülettel voltak elfoglalva, azonban csak későn foghattak ezekhez s így a vetési munkálatoknak csak kis része lett márciusban elvégezve, a tavaszi vetemények leg-többje pedig csak későn kerülhetett a földre, minnek következtében a tavaszi veteményeknél, amelyek részben hosszabb tenyészidőt igényelnek, már ezen oknál fogva is alig lehet jó terméseredményre számítani. Február utolsó napjaiban a szőlőmunkák is megkezdődtek egyes vidékeken, azonban a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt csak március hónapban lettek általában véve megkezdhetők. A szőlők telelése általában kielégítő, fagykárokról csak elvétve, kisebb mértékben lehet szó.

Az állatállomány takarmányozása az év első negyedében is nagy gondot okozott a gazdáknak. Az őszi folyamán a földművelésügyi kormány, a gazdasági egyesület és a törvényhatóság támogatásával megindított takarmányinség-akció nagy segítségére volt ugyan főleg a kisgazdáknak, de az általános takarmányhiányt nem tudta megszüntetni. A múlt évi szárazság következménye nem csupán takarmány-, hanem gazdasági találgatás. Jól számítottál, nem szerettem többé . . .

Az asszony a szemébe nézett és csöndesen szólt:

— Tévedsz Miklós! Szeretted ma is, én látom, én érzem ezt, szeretted azzal a szerelmeddel, amellyel szeretted egykor, de azt szeretted, aki akkor volt, nem akit most láttál. Az igaz érzések nem halnak meg, csak a szívek öregednek. Az érzésed tárgya tűnt el, az a kacagó leány; aki helyette van, az neked nem kell. Szomorú vagy, de én értelek. A tavasz elmúlt, nem jön meg többé soha. S ezen az estén, a hogy így együtt vagyunk, te temetsz valmit, ami nagyon drága volt neked, de ami helyett most itt van neked az én szerető szívem, meg a fiad. Mi majd pótolni fogjuk Miklós . . .

Az asszony elhallgatott.

Csókány az ölébe hajtotta a fejét s a nő reá téve kezét, csöndesen simogatta az égő homlokot.

A kert bokrai között a fák alatt halkán sutogva bujdosott a szeptemberi szellő; valahogy az ég alján éppen lehullott egy halovány csillag, de a hold engesztelő ezüstös fényt szórt az egymásra boruló férj és feleségre.

Nemeskürli Kiss József.

alomszalma-hiányban is megnyilvánult. A takarmányhiányon póttakarmányok nagyobb mérvű felhasználásával még úgy, ahogy segítettek a gazdák, de a szalmahiány alig volt és lesz az új termésig pótolható.

A gabonárák az év első negyedében állandó emelkedő irányzatot mutattak. Az állatárakban lényegesebb változás nem állott be. Általánosságban javult a helyzet, azonban az árak még mindig nem jutottak az egy év előtti magaslathoz; a hizott marha ára pedig különösen a drága takarmányárakhoz viszonyítva, határozottan alacsonyabbnak mondható. A takarmányárak az év első hónapjaiban eléggé magasak voltak. Jellemző azonban, hogy szűk takarmányok csak kisebb mértékben kerestettek s a hiányt inkább póttakarmányok nagyobb mérvű felhasználásával enyhítették.

Kivándorlás. Az 1907. évi nagymérvű kivándorlással szemben az Amerikába szóló utlevélért folyamodók száma az 1908. évben nagyon lecsökkent; csak $\frac{1}{3}$ -ad részét teszi ki az előző éviéknél. A kérvények főként az év végén adtak be. A folyó év első negyedében azonban már több kérvény (264) érkezett be, mint az egész 1908. évben (188).

Közütak. A törvényhatósági közütak állapota az elmúlt időszakban a fagy megszűntéig általában véve kielégítő volt, március közepe táján azonban, amikor a fagy engedni kezdett, egyes utvonalak oly szakaszain, amelyek a talaj vízenyős és a vizet át nem bocsájto réteg van, a felső kavicsréteg a járművek alatt áttört. Ha e tekintetben a helyzet egyes utszakazonkon a múlt évinél kedvezőtlenebb volt, az annak tulajdonítható, hogy a fedanyag a múlt évben a korán beállott fagy és hó miatt nem volt mindenütt elteríthető s az utak a négy hóig tartott hideg tél folyamán szokatlan mélyen átfagytak, ami azt eredményezte, hogy viz fakadt föl oly helyeken is, amelyek ilyen eset évek óta nem fordult elő. Mindezek következtében a forgalom az elmúlt időben, amikor a fagy folenged és a talajviz felfakadt, egyes utszakazonkon kisebb-nagyobb mértékben akadályokba ütközött; azonban amennyire ilyen elemi eseményeknél lehetséges, a talaj víztelenítése és az utak járhatóvá tétele iránt azonnal megtették a szükséges intézkedéseket, amelyek azonban nem voltak mindenütt rögtön teljes mértékben végrehajthatók, mert nem volt megfelelő számú munkás azonnal kapható. Egy utszakazon pedig az az eset adta elő magát, hogy az azon elhelyezett alacsony nerezethette le az uton átvonuló patakba ennek magas vizállása miatt a vizet s ezért a helyreállítási munkálatok, amelyek azon tény folytán, hogy folyton fagyos rétegek kerültek elő, különben is hátráltatva voltak, nagy mérvben meg voltak nehezítve. Hogy nem történt-e valamely utszakon az ut helyreállítása körül mulasztás, annak megállapítása iránt az eljárás megindított s a kifejlendőkhez képest az ügy fontosságához mért szigor lesz alkalmazva.

Az elmúlt időszakban hófúvások is fordultak elő egyes utvonalakon, mivel azonban a hó azonnal eltávolított az utpályáról, forgalmi akadályok nem merültek föl; minthogy azonban egyes helyeken annyira letisztították a havat a tvhatósági utakról, hogy a mellékutakról számon érkezett utasok előrehaladása megnehezítve lön, intézkedés történt az iránt, hogy a hó a szabályrendeletileg megazabott magasságból meghagyassék az utvonalakon.

Az építkezések az időszakra való tekintettel a faműtárgyak kivételével, szüneteltek.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a folyó s a jövő évre költségvetésileg kért 143 ezer K államsegély helyett fődózet hiányában csak 40 ezer koronát adhatván, a költségvetésileg előirányzott fedanyagot azon indokollással, hogy az utak az előző két évi költségvetésben megállapított kavicsmennyiséggel kielégítő kavicsolásban részesülhettek, akkor a következő két évben kevesebb kavics alkalmazásával is megfelelő karban lesznek fenntarthatók, — a kilométerenkénti átlag leszállításával apasztotta és a műtárgyak fenntartására s új utak és hidak építésére előirányzott összegeket fedezet hiányában leszállította, minnek következtében kiadásainkat egyes építkezések elhagyásával vagy a fedanyag leszállításával apasztani kell. A miniszter ur egyúttal a nagy úthálózatra, valamint arra való tekintettel, hogy az aránytalanul nagy számú fahidnak állandó jellegűvé való fokozatos átépítése okszerű hidfenntartási, gazdasági

és közlekedés biztonsági szempontból mulhatlanul szükséges, felhívta a vármegye közönségét, hogy az úthálózatot, — annak leszállítása szempontjából — vizsgálat tárgyává tegye, az újból megállapítandó úthálózat kiépítésére és a fahidak végleges jellegű átépítésére iránt költségvetést és munkatervet állítson össze, a fődózetet illetőleg pedig egy hosszabb lejárata kölesön felvételét megfontolás tárgyává tegye.

Körendészet. A vármegye területén az 1909. január 1-től március 31-ikéig előfordult tűzesetek száma 13 volt, amelyeknél az összes elhamvasztott érték a betervezett kimutatások szerint 19.487 korona, melyből biztosítás folytán megtérül 14.286 K érték s így a szenvedett kár 4201 koronára rug.

A tüzet a teljesített vizsgálatok szerint 2 esetben gyermekek játéka, 3 esetben gyújtogatás okozta; a tűz keletkezésének oka 8 esetben kiderítetlen maradt.

A személy- és vagyonbiztonság súlyosabb beszámítás alá eső bűncselekményekkel nem lett megzavarva; a kisebb bűncselekmények tettesei pedig legnagyobb részben a csendőrség által kinyomozva és az illetékes hatóságnak feljelentve lettek.

A m. kir. csendőrség által az elmúlt időszakban ember élete elleni büntetért 12, súlyos testi sértésért 5, hatóság elleni erőszak büntetért 1, lopásért 23, szemérem elleni büntetért 1, csalásért 2 és jogtalan elcsajátításért 4 egyén lett letartóztatva; különböző természetű kihágásokért pedig 50 tettes lett az illetékes hatóságok elé vezetve.

Törvényjavaslat a vizierők hasznosításáról.

Amióta a villamos áramot 100 kilométert jóval meghaladó távolságra vagyunk képesek nagyobb veszteségek nélkül elvezetni: azóta a vizierőknek értéke óriásilag emelkedett. Különösen nagy fontossága van a vizierőknek hazánkban, ahol az ipar fejlődésének még első korszakát éljük.

A vizierőknek ezen nagy fontosságát a magyar kormány már másfél évtizeddel ezelőtt felismerte, midőn azoknak felvételét a földművelésügyi miniszterium a vizrajzi osztállyal megkezdte és immár az ide vonatkozó adatok évek óta állanak a nagy közönségnek is rendelkezésére.

Az általános ipari vizrajzi felvétel keretében 1,700,000 lóerőt fedezett fel erősebb vízfolyásaink kihasználására alkalmasnak ítélt szakaszain.

Midőn ilyképpen az országnak eme óriási kincse meg volt állapítva: a következő lépésnek oda kellett irányulnia, hogy annak felhasználása elé a lehető legkevesebb jogi és adminisztratív akadály gördíttessék. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az ide vágó törvényjavaslatot elkészítette s az összes illetékes tényszókkal letárgyalta. Ha a politikai zavarok közbe nem jönnek, e javaslat ma már a törvényhozás előtt fekszenek.

Habár ezen a vizjogi törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat első sorban a vizierők hasznosítását eslozza, több oly intézkedést is foglal magában, melyek közgazdasági és közegészségi szempontokból is felette fontosak.

Nevezetesen az ártézi kutak furására nézve, nehogy a meglevők vízhozama veszélyeztessék, megfelelő óvintézkedéseket statuál.

A városi és községi vízvezetékek vízfőre, vagyis vízgyűjtő helyeire védő területet állapít meg.

Mivel hazai viszonyaink között a vizierők értékesíthetőségének egyik főfeltételét képezi, hogy szélsőségre hajló klimatikus viszonyaink közepette a nedves évszak tulságos csapadék mennyisége felfogható és visszatartható legyen a száraz évszakok számára: azért messze menő kedvezmények vannak a törvényjavaslatban biztosítva a víztárolók, a nagy modern vízgyűjtő medencék, úgynevezett völgyzárak részére.

A víztárolás, vagyis inkább a mesterséges tőgazdaság hazánkban már közel ezer éves multtal dicsekedhetik és több helyütt a halgazdaság és őrlő-ipar, sőt a bányászat és erdőszet ilyen mesterséges víztárolásokra támaszkodik. Azonban a modern vízgazdaságba beillő ily építményeknek eddigelé még hiányával va-

gyunk. Nevezetesen a modern víztárolónak lehető nagy térfogatúnak kell lennie, és hogy ennek megfelelően, a völgyet az erre alkalmas ponton, magas fallal, völgyzáró gáttal kell elzárni. E völgyzárakat kiváló sikerrel alkalmazták már Franciaországban, Németországban, Indiában, az Északamerikai Egyesült Államokban, hol öntözési, hol ármentesítési, hol pedig ipari célokra.

A völgyzárak költsége egy köbméter víztömegré tíz fillér és egy korona között változik. Mennyivel nagyobb a tértől viz mennyiség, rendszerint annál olcsóbb egy köbméternek a tárolása. A költségeken kívül nagy nehézség mutatkozik abban is, hogy rendkívül nehéz e célra megfelelő területeket találni és a magán tulajdon az ily területeken rendszerint utban áll. A javaslat szerint a hatósági rendelkezés alatt álló vizeken legalább is átlag száz lóerőt, szabad rendelkezés alatt álló vizeken pedig legalább is átlag ezer lóerőt kifejtő vízerőművekre és víztárolók oszlopaikra kisajátításnak van helye. Az engedélyesnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az üzemnél nélkülözhető áramot a hatóságok által megállapítandó áron fogja másoknak, első sorban pedig városoknak és községeknek rendelkezésére bocsátani.

A magyarországi vízi erők kihasználása már is élénken foglalkoztatja egy a belföldi, mint a külföldi vállalkozó köröket, s kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után a vízi erők kihasználása terén élénk tevékenység fog megindulni.

Aktualitások.

Néhány évvel ezelőtt divat volt Zalaegerszegen, hogy minden jótékony célú mulatságra lehoztak egy-egy nagyhaju fővárosi urat felolvasónak. A nagyhaju ur azután elhozott magával egy régi újságot s abból felolvasta valamelyik irodalmi termékét. Mi pedig — jámbor vidékiek — bámultuk az irodalom nagyjait, akik a mindennapi életben valamelyik szerkesztőség íróasztala mellett keresték a hirt és a kenyeret.

Igy került hozzánk egyszer Molnár Ferenc is. Már akkor Molnár Ferencnek hívták ugyan, de még csak irodalmi gyermek volt s a nevével még sem sokszor esett találkozásunk. Szép fekete haju fiú volt, aki nagyon tetszett az asszonyoknak s ezért a felolvasását is elnézték neki. Az italozás és tánc terén sem maradt hátra, amiért pláne nagy lett a tekintélye.

Nos hát ez az irodalmi gyermek azóta nagyot nőtt. Híres ember lett. Az „ÖRDÖG“ urra tette az irodalom berkeiben és sikereinek országsszerte nagyon örvendeztünk.

Azonban Molnár Ferenc ur ambíciói nem férnek meg a könyvben, a színpadon és tárcarovatban. A többi magyar írók példája után indulva, a politikai porondra vágyik és immár vezérekkel ír a Pesti Napló nevezetű újságba. És milyen vezérekkel!

Ó a mai kor gyermeke s a hatást az erő kifejezésekben keresi; az iránya pedig — smint az „ÖRDÖG“ is mutatja, a cinizmus, a minden nagy és magas eszmének megcsufolása. Molnár Ferenc és társai már annyira neologok, hogy nem hisznek az erkölcsben, az idealizmusban, az önzetlenségben; ezért nem is értik meg a nemes felbuzdulásokat. Nekik elég a szellemeskedés; az írásuk szép mesterség. Olyan mint az iparművészet. Nem a gondolatot tartják a legfontosabbnak, hanem a formát és hatást.

Minden soruk hatásadásra van alapítva és megfelel annak a gondolkodásmódnak, amely a mai írói nemzedéket jellemzi. Magyarul írnak, de a magyar lélekhez semmiféle közelebbi vonatkozásban nincsenek. Mert hát a nacionalizmus magasabb rendű írói szinten már nem is divat. Az csak olyan kicsinyesség — mondják ők —

amely a naivsággal határos és nem való olyan fejlett agyvelővel és uraknak, mint az irodalom szállítója.

Ezért azután nem is kések megcsufolni, lekioldosítani minden nemesebb fellángolást, amely nem vág össze az ő mondva csinált, mesterséges, tehát hazug világnézetükkel; azzal a bizonyos demokráciával, amelyet raffinált nagyvárosi életmódjuk mellett nem áttalának hirdetni.

Molnár Ferenc, ennek az iránynak lelkes híve, olvasta valamelyik újságban, hogy gróf Batthyány Pál, Zalaegerszegi főispánja a függetlenségi párt értekezletén hazafiás felbuzdulással az osztrák iparókat, különösen a ruhagyártókat bojkottálására tett indítványt. Nosza nyakig ütötte a tollát a kalamárisba és elkezdett csufolódni.

Hát kérem én a magam részéről azon a bizonyos kirohanáson, amit ez a jeles író a P. N. hasábjain, vezérek alakjában produkált, nem csodálkozom. Mert akinek a lelkéből a hazafiságnak az a lángolása, amely gróf Batthyány Pál főispánt hevíti, hiányzik, az bizony nem tudja megérteni azt a minden gondolatot uraló és minden cselekedetet irányító hazafiás szellemet, amelyet még, hála a Gondviselésnek, a modernizmus nem tudott kiölni a magyar nemzetből.

Csak annyiban bosszantó az ifjú óriások szerfelett való erőlködése, hogy amikor az irodalmi tekintélyek így bemutatják magukat a naiv vidéki ember előtt, megdöbbenve kell látnunk: hogyan gondolkoznak a mi legszebb, igazi meggyőződésekből, nemzetünk iránti rajongó szeretetből fakadó eszméinkről, céljainkról és törekvéseinkről azok az emberek, akiknek módjuk és eszközük van a közvélemény irányítására. Bizony bizony szomorú jelenség, hogy akad nálunk író, elismert író, aki nem állja csufolódás tárgyává tenni a hazafiás lelkesedést és nekiront egy olyan férfunak, aki egész közéleti szereplésével a mély nemzeti érzések, a megalkuvást és félelmet nem ismerő hazafiságnak annyi bizonyítékát adta.

Ez a mi átkunk! Akiket dédelget, kényeztet, elismeréssel vesz körül a közvélemény, azok lekicsinylik eszményeinket. Mintha nem is volnának egy nemzethez tartozandók. Vagy talán ugyis csak nyelvben vagyunk egyek, az érzéseink azonban különbözők.

Szerencsére a vidék, a jámbor, naiv vidék kezd egyben s másban kinőni a főváros járszalgája alól. Nem vagyunk többé feltétlenül bámuló szoknak a nagyságoknak, akik azt szeretnék a vidékkel elhitetni, hogy ők a közélet hivatott bírái és irányítói. Nekünk saját külön közvéleményünk van és járjuk a magunk útjait. És sem Molnár Ferenc, sem a P. N. egyéb vezérek irói nem tudják megintatni a mi hitünket gróf Batthyány Pál igazában, tisztelettel parancsoló hazafiságában. A karaván halad, Molnár Ferenc pedig csak írjon tovább politikai cikkeket és kirohanásokat. Nekünk az teljesen mindegy. Mi naivak vagyunk, de igazi magyarok, akik még hiszünk és bizunk. Hiszünk a mi ügyünk diadalában és bizunk a vezéreinkben.

Próbálja meg Molnár Ferenc ur: milyen erős a mi hitünk és bizalmunk. Jöjjön le hozzánk még egyszer felolvasni!

* * *

(Május.) A társadalmi renddel elégedetlen százazrek kevésnek találták a kalendáriumban a piros betűs napokat és május elsejét, a tavasz ünnepét saját külön ünnepjükké nevezték ki. Ez az ünnep pedig nem a béke és nyugalom, hanem a társadalmi forradalom, az elégedetlenség, a szitkozódás napja.

A városok utcáin tömegek vonalnak fel s a piros zászló alatt átkot kiáltanak a társadalomra azért a nyomorúságért, amelynek legnagyobb részben önmaguk az okai; felelőssé teszik az

egész világot, legtöbbször még azokat is, akik egész életüket a nép javáért áldozták fel.

Az elégedetlen tömegek hivatott vezéreiket ritkán ismerik fel. Az az ember, aki a jólét és boldogság kuforrásául a szorgalmas munkát, az önmegtartóztatást és józan életet jelöli meg, a legtöbbnek nem tetszik, sokkal jobban megindul az oktan izgatók után, akik a társadalmi forradalommal szeretnék megváltani a világ rendjét.

Az utolsó lejátszódó szociális mozgalmaknak rendszeren a legönzőbb emberek a vezetői s a legmunkátlanabbak a buzgó követői.

A kenyérgézésnek csak annyi szerepe van, mint Róma népénél, amikor a plebejus dühöngve kiáltotta: panem et circenses. Kenyeret és mulatságot. Róma népe ingyen akart élni és mulatni; nem akart dolgozni a mindennapi kenyérért.

Azok az emberek, akik a társadalmi és gazdasági reformért, a javak arányos megosztásáért lelkesülnek, leszorulnak a küzdőtről, mert nem akarnak az utcákon kiabálni, a szájhősök népszerűségével versenyre kelni s azzal a réteggel, amely csak követel, de áldozatot nem hoz, nem mernek harcba menni.

Ezek a hivatott emberek elvonulva álmadoznak a nép jogairól; körülöttük pedig zug és pusztít a tömeg, rombol az elégedetlenség s az éhezők száma már azért is szaporodik, mert a tőke s a konzervatív társadalmi rétegek most már ellenség gyanánt tekintik a munkások hatalmas tömegét és védekeznek.

Nálunk még a szociális irány szélsőségei ismeretlenek. Amit szocialista felvonulásnak neveznek, csak néhány elégedetlen és szereplésre vágyó ember mondva csinált komédiája. Ilyen komédiát pedig mindenütt lehet rendezni, ahol a nép beugratásáról van szó. A jelszavak kapósak; az elégedetlenség ragadós; jogot és kenyeret mindenki szívesen követel habár sokszor azt sem tudja, kitől követeli és mit akar.

A falusi emberek között csak olyan helyen tud lábra kapni a szocializmus, ahol sok a föld nélküli szellér. Akinek csak egy talpalattnyi földje van, amelyen megvetheti a lábát, az nem érti meg a kozmopoliták bolondságait; de azért, ha szája íze szerint beszélnek, mégis hajlandó az elégedetlenségre.

Az elégedetlen ipari munkásokra, a turbulens napszámóra támaszkodva haladt előre nálunk a szociáldemokrácia és bár sikerült neki a munkabérek felemelnie, mégis többet értett, mint használt, mert korlátozta a termelést, megnyirbálta a vállalkozási kedvet. Már pedig — azt tartja a magyar közmondás — jobb a sűrű garas, mint a ritka forint.

A gazdasági rendet a szociáldemokraták összes szervezetei és sztrájkjai átalakítani nem tudják s a május elseji felvonulás, jelszavak hangoztatása és szeszfogyasztás sem jelenti a társadalmi forradalom bevezetését.

Amint évszázadok kellettek addig, amíg megszületett a jogegyenlőség gondolata, éppúgy csak századok lassu és ernyedetlen munkája lesz képes a gazdasági tényezők egyenlőségét is megteremtteni. Az emberek közötti ideális egyenlőség azonban mindörökké utópia marad.

Azok a kudarcok, amelyek a szociáldemokráciát Magyarországon érték, legjobb bizonyítékai annak, hogy a mozgalomban több a nagy hang, mint az erő. Hiába erőlködnek az apostolok, ez a föld nem az ő talajuk. Ide csak a ferdeségeket, a kinövéseket tudják átplantálni, mert ezek tetszenek a békétlen tömegeknek. A május elseje is tetszik, mert a munkaadó ezért a napért is fizet, dolgozni pedig nem kell.

De hát ez sem olyan nagy veszedelem. Azért még mindig nem borul fel a gazdasági rend, hiszen külföldön is megvan a májusi munkaszünet, ami a tőkének keveset árt, a munkások törekvésének pedig nem használ.

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**

Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdévé, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszegen.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Zalaegerszeg város képviselőtestülete múlt szerdán, április hó 28-án délután 4 órakor Dr. Korbai Károly polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott. Elnök üdvözlővén a megjelenteket, a gyűlést megnyitja és napirend előtt következő indítványt terjeszti elő. A Ganz és Társa cég részvénytársasággal, mialatt a városban a közvilágítást szolgáltatta, a városnak köz tudomás szerint surlódása volt. E közben fölmerült annak a szükségére, hogy a társaság üzleti könyveit, főként az első évi számadást a város szakértővel megvizsgáltsa. A közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján ezen vizsgálat teljesítésére Mondschein Samu takarékpénztári főkönyvelő, városi képviselőt kérte föl, aki ezen munkálatokat heteken át a legodaadóbb önzetlenséggel, lelkiismeretes pontossággal s hálára kötelező elismeréssel teljesítette, miért is indítványozza, hogy nevezett szakértőnek jegyzőkönyvileg fejezze ki elismerését a közgyűlés s ezt jegyzőkönyvi kivonatban közölje vele. — Az indítvány egyhangulag elfogadtatott. — Polgármester indítványozza továbbá, hogy Udvardy Ignác nyug. felső keresk. iskolai igazgató, városi képviselőnek, aki mint a számvizsgáló bizottság elnöke ugyanazon vizsgálatokon önként részt vett és az ügy tisztázásához készségesen hozzájárult, jegyzőkönyvileg nyilvánítsa a közgyűlés elismerését. — A közgyűlés az indítványhoz egyhangulag hozzájárult.

Ezután áttértek a napirendre. A gyepmesteri szolgálatra vonatkozólag alkotott városi szabályrendeletet némi módosítással elfogadták.

A közegészségügyi törvényt módosító 1908. évi XXXVIII. tc. 27. §-a értelmében a városi bábai állást rendszeresítette a közgyűlés s ennek fizetését évi 240 koronában állapította meg. Ezen összegért teljesen vagyontalan anyáknál köteles a városi bába a szülésznői teendőket teljesíteni. Ha a városi szülésznő sürgős elfoglaltsága miatt nem volna valamely szülési esetben igénybe vehető, az a bába, a kit meghívják, a város pénztárából esetenként 6 korona díjazásban részesül; de köteles legalább 10 napon át az anyánál a szülésznői teendőket ellátni.

Tudomásul vette a közgyűlés a városi tanácsnak azon intézkedését, mely szerint a vadászati jogot Dr. Jakabffy János ügyvéd zalaegerszegi lakosnak 6 egymást követő évre, évi 1500 korona haszonbérért bérbé adta.

Tárgyalta a közgyűlés az iparostanonc iskolai felügyelő bizottság átiratát, melyben egy tanítói állás rendszeresítését kéri. — Tekintettel a tanév előrehaladottságára s a város anyagi tulterheltségére, valamint arra, hogy az iparostanonc iskola költségvetésénél 651 korona hiány mutatkozik, a kérelmet a közgyűlés ezuttal nem teljesítette.

Majd áttértek az elemi iskola építésének kérdésére, az ehhez szükséges terület kijelölésére és az építési terv elkészítésére. A tanács javaslata szerint: tekintettel arra, hogy az elemi iskolák egyrésze ez idő szerint olyan épületekben van elhelyezve, melyek előjárnak nem felelnek meg s tekintettel arra, hogy a város népessége egyre szaporodik, a most meglévő iskolai termek rövid idő múlva elégtelenek lesznek, új elemi iskolának építése elkerülhetetlen. A tanács tehát egy 12 terem s mellékhelyiségeket magában foglaló új iskolának építését tervezi. Ez az épület azután évtizedekre menő szükségletet elégítene ki s a városnak egy időre ily irányú kiadásokról gondoskodni nem kellene. A helyre nézve legalkalmasabbnak az Arany János utcában a püspöki major déli oldalát találta. Javaslata tehát oda irányul, hogy a Morandini Tamás helybeli építész-építőmester által felajánlott 700 korona munkadíjért készíttesse el a város az iskola tervét és költségelőirányzatát s annak fölterjesztése mellett a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnál kérelmezze az iskolaépítéshez szükséges állami segély megadását.

A tanács ezen javaslatával szemben Udvardy Ignác képviselő azt indítványozza, hogy miután a tervezett lovassági laktanya építésének keresztülvitele esetén a mostani laktanyai épületek felszabadulnak s azok a város rendelkezésére állnak; továbbá miután csak nemrég fejezte be a város a polgári leányiskola építését, a melynek építési költségeivel ma is tartozik, ilyenmü kiadások megtételére a város képtelen, tegyen fölterjesztést a közgyűlés a kormányhoz az iránt, hogy a polgári leányiskola tulajdonjogát átengedi

a közoktatási kormányhoz s ennek fejében kérje a város, hogy az iskola hozzájárulás címén főnálló és most már majd 100.000 koronára rugó tartozást engedje el.

Az ügyszó többben is hozzászóltak s miután minden oldalról megvilágították, elnöklő polgármester szavazás alá boosította a kérdést. A szavazatok összeszámolása után elnök egyenlő szavazatot állapított meg. Most tehát az ő szavazatával dőlhetett el az ügy s dr. Korbai Károly elnöklő polgármester a bejelentett indítvány mellett döntött; a miért a közgyűlés élénken megéljenzte. Az volt a jelenlévő képviselők nézete, ha Udvardy Ignác indítványa mellett létrejött határozat alapján teendő eljárás nem vezetne eredményre, még mindig megmarad a mód arra, hogy a tanács javaslata szerint történjék meg a felterjesztés. Nem tehető föl a kormányról, hogy akkor, a mikor szomszéd városunknak Nagykanizsának csak a minap jutottatott iskolaépítési célokra 180.000 koronányi államsegélyt, Zalaegerszegtől megvonná azt. Hiszen városunk majd 35%-ot fordít csupán iskolai célokra tehát az összes községi pótléknak majdnem $\frac{1}{3}$ részét.

Végül Hessel Rozália illetőségi ügyét tárgyalta a közgyűlés.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A kereskedelemügyi m. kir. minister ur a hazai kereskedelmi és iparkamarák együttes kezdeményezése folytán 1902. évi december hó 31-én 60.167/VIII/1902. szám alatt kelt magas elhatározásával az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyenkint 100, azaz egy száz koronás állami jutalomdíjat rendszeresített, mely jutalomdíjakból az ipari munkások számaránya alapján felállított felosztási tervet szerint kerületünkben hat fog szétosztásra kerülni.

A jutalmazott munkások mindegyike a jutalomdíjon kívül a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap.

A jutalmazások iránti javaslattétel és a jutalmak kiosztása a kereskedelmi és iparkamarák feladatát képezvén, felhívjuk a kamarakerületünk területén működő gyárosokat, közép- és kisiparosokat, hogy legkésőbb ez év május hó 31-ikéig közöljék e kamarával ama munkásaik névsorát, a rájuk vonatkozó és a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében, kiket a szóban levő jutalmakra érdemeseknek tartanak.

A jutalomra való igény előfeltételei a következők:

1. magyar állampolgárság;
2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat);
3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében (tanoncokéval beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekként egyenértékűeknek tekintetnek);
4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat.

Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók.

Ugyanazon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet.

Az a beadvány, illetve előterjesztés, amelyet a munkaadó ipari munkása megjutalmazása tárgyában a kereskedelmi és iparkamarához intéz, közügyre vonatkozó javaslatnak tekinthető s

mint ilyen, az illetéki díjjegyzék 14. tétel g) pontja alatt felvett rendelkezés értelmében bélyegmentes. Ugyanosa hasonló indokból, de kizárólag erre a célra bélyegmentesen állíthatók ki azok az iratok is, amelyek a jutalom feltételeit képező körülmények igazolására szolgálnak, az illetéki díjjegyzék 79. tétel e) pontja értelmében. Azonban ezekre az iratokra fel kell jegyezni, hogy kizárólag erre a célra állították ki s hivatkozni kell a m. kir. pénzügyminiszter urak 1903 évi február hó 28-án 17.455 szám alatt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz ez ügyben intézett átiratára.

A munkásjutalmazásokra vonatkozó ez iratok — visszaélések meggátolása végett — vissza fognak tartatni.

Sopron, 1909 évi március hó 18-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Ullein József sk., Taizs Károly dr. sk.,
elnök. m.-titkár.

Hivatalos rovat.

I.

Az 1894. XII. tc. 50. §-a alapján felhívom a város határában levő birtokosokat s fa tulajdonosokat, hogy a fákra a gumólestermet veszélyeztető hernyókat nyers petrolumba mártott s hosszú fanyélre erősített szivacsos, vagy ronggyal haladéktalanul s napról napra pusztítsák, nemkülönben a folyó évben szintén tömegesen jelentkező eserebogarakat összeszedve elégségek s ezt mindaddig a legnagyobb gonddal s lelkiismeretességgel foganatosítsák, a míg a eserebogarak megjelenése tart.

Ezen rendelkezést nem teljesítő s mulasztó birtokosokkal szemben a hivatkozott törvény 95. §. k) pontja alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetést vagy megfélelő elzárást fogom szigoruan alkalmazni s a hernyó és eserebogár irtást költségükre foganatosíttatni.

II.

Közhirre teszi a városi tanács, hogy az 1909 évi általános védhímlőoltások április hó 17-től kezdve minden szombaton délután 2 órakor a belső oroda helyiségében, az újraoltások pedig f. hó 16-tól minden délután 2—4 óráig az elemi iskolában fognak a városi orvos által eszközöltetni.

Az iskolába nem járó beoltandó s tisztán öltötetett gyermekekkel a szülők az 1887 évi XXII. tc. 11. §-ában megszabott fokozatos bírság terhe alatt kötelesek megjelenni.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

Lapunk a május elsején tartott munkásünnep miatt egy nappal előbb jelenik meg.

Városi képviselők választása. Zalaegerszeg rend. tan. város képviselőtestülete azon tagjainak megbízatása, a kik 1903 évi április 23-án választottak meg, a hat év letelével lejárt. A vármegye alispánja által mult esütörtökre, április 29-ére kitűzött választás alkalmával megválasztottak: az I. kerületben Hajik István illetőleg Boschán Gyula választási elnök vezetésével: Dr. Rosenthal Jenő 128, Heinrich Vilmos 126, Bácsay János 123, Heinoz János 121, Puer István 121, Morandini Tamás 114, Horvát

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp

Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

száj- és fogvize 2.80,
2.—, 1.— Fog-eréme
60 f. Valódi csakis, ha
céggel van ellátva.

Anatherin

Ferenc (sip-utoai) 113 és Vizsy György 95 szavazattal rendes tagokul, Juhász Lajos 111, Garai Lipót 110 és Lakatos István 104 szavazattal póttagul. — A II. kerületben Dr Szigethy Elemér, illetőleg Kovács László elnök vezetése mellett: Mondschein Samu 179, Vapper Ignác 174, Breissch Sámuel 167, Szakály István 158, Udvardy Vince 158, Nagy József 130, ifjú Dömötör Sándor 119 és Köhler Ede 110 szavazattal rendes tagokul, Bedő Vendel 176, Böroz János 126 és Horvát János tanító 75 szavazattal póttagul. — A III. kerületben Udvardy Ignác illetőleg Soronoz József elnök vezetése mellett Miklós János 37 szavazattal rendes tagul, Keresztury György 15 szavazattal póttagul. — A választás az I. és III. kerületben zajtalanul folyt le, a választók a hivatalos listán följegyzett jelöltekre szavaztak; nem úgy a II. kerületben, ahol eltértek a hivatalos jelöltek névsorától s háromféle szavazólappal szavaztak. Nagy volt a korteskedés, élénk mozgalom volt egész napon át észlelhető és izgatottan várták az eredmény kihirdetését, mely általános meglepetéssel ment.

Gyászír. Rozenkrancz József, Zalaegerszeg város régi, köztisztviselőiben állott polgára, a városi képviselőtestület tagja 74 éves korában hosszas betegség után meghalt. Tegnap temették el nagy részvét mellett.

Hivatalos órák a pénzügyi hatóságoknál. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőszéknél a hivatalos órák folyó évi május 3-tól kezdve további intézkedésig, hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1 óráig, vasár és ünnepnapokon pedig délelőtt 9—11 óráig tartanak.

Gazdasági szakértők. A magyar kir. földmivelésügyi miniszter birtokrendezési ügyekben — Zalavármegye területére gazdasági szakértőül a következőket nevezte ki:

Flandorffer Ignác gazd. felügyelő zalaegerszegi, Sárközy Viktor gazd. egyleti titkár zalaegerszegi, Forster Elek földbirtokos gyulakeszi, Szabó Döme földbirtokos pórszombati, Semetke József földbirtokos zalagörfényi, Hayden Sándor földbirtokos szalapai, Handlery Gusztáv földbirtokos tapolezai, Ivánkai Kherndl Imre földbirtokos zalárései, Tóth István földbirtokos nagykanizsai, Bogyay Máté földbirtokos keszthelyi, Fáber Sándor gazd. ak. tanár keszthelyi, Choma Odón tisztartó letenyei, Verly Ernő földbirtokos perlaki, Baán János birtokos barabásszegi, Kaffka László birtokos kiskomáromi, Kustán Kálmán birtokos pölöskei lakosokat.

Kinevezés. A nm. m. kir. földmivelésügyi miniszter ur Pataki Béla nagybányai lakost, a „Méhészeti Szemle” című szaklap szerkesztőjét a kiadótulajdonosát, a II. (dunántúli) méhészeti kerület állandó szaktanárul nevezte ki s székhelyül Pápa várost jelölve ki, nevezett méhészeti szaktanár április hó 14-én foglalta el állását és kezdte meg hivatalos működését.

A zalaegerszegi elmeosztály megnyitása. A helybeli közkórházzal kapcsolatosan emelt elmeosztály építése befejeztetett. Dr Gránei Adolf, a közkórház igazgató főorvosának fáradhatatlan tevékenysége folytán a berendezés és felszerelés munkája annyira előrehaladt, hogy rendeltetésnek átadható. Az elmeosztály a mai kor követelményeinek megfelelő módon van berendezve és mindazzal ellátva, amire ilyen intézménynek szükség van. Az igazgató-főorvos fáradozásának sikerült apácákat szerződtetni, akik az ápolói teendőket teljesítik. Az apácák a hó első napjaiban érkeznek meg és átveszik önfeláldozó, emberbaráti hivatásuk teljesítését. Amint ezek megérkeznek, május 10-én megnyílik az elmeosztály, hogy befogadja azokat a szerencsétleneket, akik az élőhalottak közé tartoznak.

Egy falu lángokban. — Ismét elhamvasztott a tűz egy falut, amelynek legnagyobb része csak üszkös rom. A fűtős falak, a szegény emberek kiégett odui között sirva keresik a

földönfutóvá lett családok elpusztult vagyunkajuk maradványait. Sándorháza község pusztult el. Annak is a legszegényebb része. Azok a kétszázszentendős viskók, amelyek alatt a szegénység meghúzódik. Ereszük majdnem a földet seprli, ablakuk kicsiny, a szobák alacsonyok, dohosak, a gerendájuk korhadt; de legalább biztos menedék azoknak, akiknek a semminél valamivel többjük van. És amikor ez is elpusztul, akkor igazán semmi sem marad, csak a nyomor és a pusztaság élet.

27-én délelben, amikor legjobban dühöngött a szélvész, Cziráki Gábor udvarán lángra lobbant egy osomó száraz szalma. Mint a puskapor, oly egyszerre robbant szét a szalmarakás. Cziráki és Ujj József házai egyszerre tűzben állottak. Az ódon zsuppal fedett házak alacsony ereszebe belekapott a láng s a szélvész hordta a osóvát egyik falu végétől a másikig. Néhány perc alatt égett a fél falu, majd a külteleken felhalmozott takarmány gyulladt meg s rövid idő alatt már hogyi hajlékok is égtek. Valóságilag az eget verte a lángtenger, amely úgy összefolyt a házak között, hogy mentésre gondolni sem lehetett. A régi házak fenéig kiégették. Sok embernek nem maradt egyebe a rajta levő testi ruhájánál. Kétségbeesés, siránkozás, jajveszékeltés töltötte be a falut. Dolgozott minden férfi; a szomszédos községek tüzoltói is siettek a veszedelem színhelyére; de ki tud szembeszálni az elemek haragjával? Olyan szél volt, hogy majd a fákat teperte ki s a láng uszott, mintha a levegő is égett volna. Este 7 óra volt, mire a tüzet lokalizálni tudták. A zsarátnok azonban még másnap is füstölgött.

Lakóház 86 égett el, de a melléköpületekkel együtt 200 épület hamvadt el. A károsultak száma 101. Legnagyobb részük napszámos és nagyon szegény földműves, akik most a jótékony irgalmára szorulnak, mert nincs betevő falatjuk.

A veszedelem emberéletet is követelt áldozatul. Póka József, egy öreg ember, menteni akarta a kis ingóbingóját s a tűzbe veszett.

Zeneestély a Kaszinóban. A zalaegerszegi Kaszinóban a múlt héten Szimplicius és Babári kaposvári hírneves zenekara hangversenyezett. Nem nagy, de jókedvű társaság jött össze és élvezte a kitünő zenét. Az öreg Barcza Jóska (Szimplicius) még mindig egyik első cigányprimása Magyarországnak. A zenekar összejátéka páratlan, magyar nótát pedig talán ma már csak az öreg Barcza tud igazán oigányosan muzsikálni. A kaszinóban összegyűlt társaságot is felvillanyozták a somogyi cigányok, akik reggelig húzták fáradhatatlanul s a legjobb kedvvel a sirva vigadó nótákat.

A csáktornyai második gyógyszerészter. Egyszerre két gyógyszerész is folyamodott azért, hogy Csáktornyán a második gyógyszerter felállítását engedélyezzék. A vármegyei közegészségügyi bizottság azonban az engedély megadását nem véleményezi. A kérdés a májusi vármegyei közgyűlés elé kerül.

Tanügyi kinevezések. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Holtzer Béla domasineci áll. el. iskolai tanítót a mellinozi áll. el. népiskolához helyezte át; Holtzer Béláné szül. Popovics Olga okl. tanítónőt pedig ugyanazon áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Franciá, német és román nyelv órák. Berkovics Ignác zalaegerszegi állami iskolai tanító a francia, német és román nyelvekből magánórákat ad. Akik ezen nyelveket gyakorlati módszer szerint, biztos sikerrel elsajátítani akarják, azoknak figyelmébe ajánljuk Berkovics Ignác urat (lakik Rákóczi utca 6. sz.)

Segédjegyzői állások szervezése. A belügyminiszter új segédjegyzői állások szervezése céljából ez év folyamán a lesencsotomaji, csesztregi, szóciszigeti körjegyzőségek községei részére 600—600 K, a zalabéri és lenti körjegyzőségek részére 500—500 K, a tükesszentgyörgyi, muraszent-

mártoni és strídói körjegyzőségek részére 400—400 K, végül a felsőmihályfalvai körjegyzőségek részére 1000 K államsegélyt engedélyezett, aminek következtében a segédjegyzői állások szervezése iránt az eljárás folyamatba tétetett.

A községek új határjelző táblái. Minden község belterületének határán, a falu elején, a falu farkán ott szokott állni a határjelző tábla, amelyre a falu, vármegye és járás neve vannak felírva. Valamikor, a boldogabb, egyszerűbb időkben, egy póznára kiszögezték egy darab deszkát, a falusi asztalos fehér betűkkel fekete alapon ráfestette a feliratot és ezzel elég volt téve a közigazgatási rendnek. Ha az eső lemosta a betűket, vagy ferdére billent a pózna a viharok folytán, azzal édes keveset törődött az érdemes előljáróság. Hiszen akinek valami keresni valója volt a faluban, ugys tudta, hol jár; akinek keresni valója nincs, minek jár arra? Egypár utjáró mesterlegényért, részeges kintornásért, üveges tótért minek az a nagy parádé? El is hanyagolták a határjelző táblákat alaposan, amíg rá nem dörrentett a községekre a vármegye, hogy újra övveljék ki a falut. Most már horganyból, címeresen, művészi kivitelben készülnek az új határjelző táblák, amelyekkel most készülnek ellátni a vármegye összes községeit. Sok község neve legujabban meg is változott, a régi táblák elromlottak, tehát ujakra van szükség. A májusi közgyűlés fog határozni a határjelző táblák megrendelése felől. A minták az alispáni hivatalhoz már beérkeztek.

Tanítók gyűlése. A Zalamegyei Általános Tanítótestület Zalaegerszegi Járásköré Zalaegerszegben f. évi május hó 6-án d. e. 9¹/₂ órakor a központi iskolaépület egyik tantermében tartja ez évi közgyűlését. **TÁRGYSOR:** Szent mise d. e. 9 órakor. 1. Szalay Sámuel helybeli áll. isk. tanító gyakorlati tanítása a VI. osztályban a fogalmazásról. 2. Alelnöki jelentés, kapcsolatban a pénztári jelentéssel. 3. Horváth János helybeli áll. isk. tanító s kiküldött jelentése az »Országos Bizottság», »Eötvös-alap» és az »Állami Tanítók Egyesületének» közgyűléséről. 4. Riedlmayer János helybeli m. kir. áll. postatiszt ismerteti a postatakarékpénztári intézményt. 5. Elnökválasztás. 6. Kájlínger Róza zalalövői áll. isk. tanítónő értekezése: »A népnevelés általános feladata.» 7. A lemondott egyik számvevőgál tag helyett más egyén választása. 8. Kovács Ida pölöskei közs. isk. tanítónő felolvasása: »A vallás-erkölcsi nevelés»-ről. 9. A tagsági díjak beszédese. 10. Tagok felvétele. 11. A jövő közgyűlés helyének, idejének megállapítása s az értekezők kisorsolása. 12. Folyó ügyek s indítványok.

A nagykanizsai tanítói járáskör folyó évi május 13-án délelőtt 9 órakor kezdődőleg a molnári áll. el. iskolában tartja évi rendes közgyűlését. **TÁRGYSOR: 1. Elnöki megnyitó. 2. Márkusné Körmeny Emma nyugalomba vonuló igazgató ünnepése az egyesület és községtől. 3. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Gyakorlati tanítás Hevesi Jenő molnári áll. tanítótól. 5. A postatakarékpénztár a népnevelés szolgálatában. Szabad előadás Farkas Sándor nagykanizsai posta- és táviró tisztól. 6. Egyhuzami tanítás falun. Felolvasás Heckenst Károly erdősfai tanítótól. 7. Pénztári jelentés. 8. Indítványok.**

A Balatonpart fejlődése. A Balaton partjának egyik legszebb pontja Szepezd, amely azonban rossz közlekedési viszonyai miatt nem tudott furdőhellyé fejlődni. A megnyitó balatonpart, vasut bevonja Szepezdet is a forgalomba s két ségtelenül szép jövő vár a községre. Virius Vince elnöke alatt most szépítő egyesület alakult, hogy kellemessé tegyék a Szepezd való nyaralást. Még ezidén szállodát is építenek.

Zalavármegye népesedése. 1909. január—március hónapok alatt a balatonfüredi járásban születtek 83, meghaltak 94, apadás 11; — a *tapolczai* járásban szül. 315, megh. 245, szap.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által aspona ajánva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjes mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Árú övegenként 4.— korona.

70; — a **sümegei** járásban szül. 216, megh. 153, szap. 63; — a **zalaszentgróti** járásban szül. 235, megh. 201, szap. 34; — a **készthelyi** járásban szül. 240, megh. 204, szap. 36; — a **nagykanizsai** járásban szül. 298, megh. 237, szap. 61; — a **pacsai** járásban szül. 248, megh. 173, szap. 75; — a **zalaegerszegi** járásban szül. 326, megh. 246, szap. 80; — a **novai** járásban szül. 234, megh. 182, szap. 52; — az **alsólendvai** járásban szül. 503, megh. 353, szap. 152; — a **letenyei** járásban szül. 276, megh. 199, szap. 77; a **perlaki** járásban szül. 434, megh. 350, szap. 84; — a **csáktornyai** járásban szül. 453, megh. 321, szap. 132; — **Zalaegerszeg** városban szül. 76, megh. 57, szap. 19; — **Nagykanizsa** városban szül. 190, megh. 184, szap. 6; — összesen szül. 4127, megh. 3199, szap. 941, vagyis a balatonfüredi járásban előfordult apadást levonva 930.

Május elsején. A zalaegerszegi szociáldemokraták május elsejére felvonulási engedélyt kértek, de a rendőrkapitány a felvonulást nem engedte meg. Nagykanizsán azonban megtartják ma a tüntető körmenetet, amely az Eötvös térről a sörgyárig vonul.

Sir lelet. A helybeli plébánia templom előtt levő aszfalt közvetlen közelében a talaj a minap kis területen beszakadt. A támadt űrt a városgazda betömte, hogy a közlekedés akadályokba ne ütközzék. Néhány nap múlva a talaj ugyanott ismét besüppedt. Most már kutatni kezdtek a talaj beszakadásának okát s ekkor kitért, hogy a támadt űr egy régi sir, amelyben fölig korhadt koporsó és ebben egy csontváz fekszik. A csontváz koponyáján a haj s a fogak teljesen épek, a kar, oldalbordák s lábcsontok megvannak. Valamikor temető vette körül a plébánia templomot s onnan maradt ez a sir. A hatóság elszállította a talált csontrészeket.

A bicseka. Április 25-én volt Zalaszentmihályon a cselédváltás. Az ujonan érkezett cselédnap összejövetelén a Weiller-féle korezmában, ahová betévedt egy harmonikás, majd a muzsikaszóra néhány ködnyűvérű lepke is. Azután vígan voltak. Betoppant azonban Sebestyén Vendel, aki verekedést kezdett. A korezmáros kiteszolta az egész társaságot az utcára, ahol tovább folyt a pör. Sebestyén neki ugrott Takács György béresnek és ezt alaposan megtaszigálta. Takács pedig elővette a bicskáját s úgy szurta ellenfelét hasba, hogy az élet halál közt lebeg.

Tavaszi gyógyítások. Az életet ébresztő tavasz meleg napsugaraival földünk minden élő szervezetére hihetetlen hatással van. Életet ad és életet vesz! Különösen az utóbbi bizonyítja sok embertársunk szomorú kimulása, akik áldozatai a májusi nagy ébredésnek. Mert a tavaszi meleg nemcsak a test élettani sejtjeit szaporítja, hanem ilyenkor a testet emésztő kóros sejtek is rohamosan fejlődnek és pusztítják a testet. Ez okból leginkább tavasz idején szorul a szervezet az orvosi tudomány támogatására, mely hivatva van a test ellenálló képességét öregíteni és netalán fennálló betegségeket körülhatárolni, visszaszorítani. Az uralkodó orvosi irányok között ezen hivatásnak legtekélyesebben felel meg a vérgyógyítás (Hemopatia), mivel ez élettani új és tökéletes vért ad a testnek, a vérkeringést rendbe hozza és az összes szervek táplálkozását emeli, ezzel egyszerre mind a szervezet ellenálló képességét növeli. Ezen gyógy mód megalkalítja Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek a célra berendezett intézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Mindazok, akik köszvény, görvélykór, asthma, szív-, gyomor-, vese-, ideg- vagy vérbajban szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen hírneves orvoshoz, mielőtt valami gyógyfürdőbe vagy gyógyintézetbe mennének. A kezelés igen egyszerű, kellemes, minden viszonyok között alkalmazható, hivatási zavarokat nem okoz.

Erdőégés. Mult hétfőn, április 26-án délelőtt Borsos János és Kaj István ebegényi lakosokak 10—11 éves fiai kimentek a Zalaegerszeg város tulajdonát képező, ugynevezett csaliti dűlőbeli erdőrézszebe s ott a földbe vájt lyukat találtak. A két fiu azon tanakodott, hogy vajjon mi lehet ott a föld alatt s abban állapodtak meg, hogy rókaljuk lehet és abban egy rókaesakád lakhatik. Elhatározták tehát, hogy a lyuk bejárata felé raknak s arra kényszerítik a rókaesakád, hogy földalatti lakásából kijöjjön és ha fiai vannak, közülük egy kettőt elfognak. A tervet nyomban meg is valósították. Tüzet raktak,

azonban ahelyett, hogy a róka esakádát kialsáták volna, a lyuk környékén az avar meggyuladt és a szélben csakhamar átharapódzott az erdő többi részére, úgy, hogy néhány perc múlva lángokban állt az erdő egy része. A szomszédos téglagyár munkásai, az önk. tűzoltók is a helyszínre siettek és sikerült a tüzet eloltani. Elégett egy holdnyi terület. A kár jelentékegy. A rendőrség a bűnvizsgálatot megejtette.

Szentgyörgynapi országos vásárunk. Szentgyörgynapi országos vásárunk rosszul sikerült. Az időjárás kedvező volt, a vásár azonban látogatottság tekintetében nagyon mögötte maradt az előző éviéknél. A kirakodó vásár néptelen volt; sem eladó, sem vevő nem igen mutatkozott. Az állatvásárra felhajtottak 50 db bikát, 542 tehenet, 211 üszőt, 515 ökröt, 243 tinót, 200 borjut és 420 lovat, összesen 2182 darabot. Eladtak ezekből 724 darabot. A csekély számú felhajtásnak okát sokan abban keresik, hogy vármegyénkben az állatállomány 8%-al apadt, holott az eddigi tapasztalat szerint az állatállomány évenként 4%-al szaporodott. Mások a rossz takarmánytermésnek tulajdonítják s vannak, akik az állatoknak Olaszországba történt tömeges kiszállításában vélik az apadás okát feltekinthető. Mindenesetre évek kellene ahhoz, a míg ismét helyreáll az egyensúly.

Gyékényszövő szövetkezet. Gyenesdiáson gyékényszövő szövetkezet létesült, amelynek megalkalulása Kárpáthy János főtanfónak köszönhető.

A sertésvész ellen. Az alispáni jelentésnek a sertésvész ellen való védekezésre vonatkozó része méltán érdekelheti a gazdákat, akik sok kárt szenvedtek a pusztító járvány folytán. Az alispán ugyanis azt jelenti a törvényhatósági bizottságnak, hogy szakférfiak állítólag oly eljárást állapítottak meg, amelynek alkalmazásával a sertésvész tenyészetekben az elhullási százalék lényegesen csökkenthető. Ezen eljárásra a hatóságok és állatorvosok figyelme felhívott s a kísérletezések sikerrel kecségetnek.

Kiss szerencsése nagy! Miért legnépszerűbb e szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelrusztó helye. Huzás már május 19 és 21-én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekielérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházban Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

Megszurt kocsis. Varga Ferenc zalaegerszegi kocsis a mult vasárnap egyik korezmában ment mulatni. Egymás után rendelte a literet s pajtásaival együtt iddogált. Eközben szó esett a kocsis mesterségről s arról, hogy kevés ember tud ennek a hivatásnak megfelelni. Varga ebben oelzást látott s azt a megjegyzést kokázhatta meg, hogy ő a legjobb kocsis ebben a városban. És mert pajtásai nem siettek ennek a bizonyításával, összeveszett velük. Birokra keltek és valaki Vargát jobb felkarján úgy megszurta, hogy a kózkórházba kellett elszállítani.

Győri hölgy találmánya. A Győri Hírlap mult husvéti számában hozta hírül elsőnek azt az értesülést, hogy egy győri uriaszony a fűzőkészítés terén korszakosnak ítéltető találmányt nyújtott be a hölgyközönségnek és hogy erre a Fűzőpruszka elnevezésű találmányára szabadalmat is nyert. Közölte ugyanakkor Fedák Sári Berlinben lévő primadonnának és Küry Klárának Budapestről Biró Rezsőné uriaszonyhoz, a föltaláláshoz intézett leveleit és ezek, valamint a győri hölgyközönség osztatlan véleménye alapján azt a nézetet fejezte ki, hogy ez a találmány ki fogja szorítani a külföldről beözönlő fűző-készítményeket. Természetes, hisz a fűzőpruszka azon a megfigyelésen alapszik, hogy a fűzőek összezsugorodása és egyéb tökéletlensége csak a mellő részben mutatkozik, míg a hátrész helyesen fekszik, egyébként is könnyen lecsatolható. Ennek megfelelően a fűzőpruszka mellő részében az összezsugorodást betétek akadályozzák és a hátrész részén lecsatoló szalagok függenek. Ekkép a fűző pruszka ép oly tökéletesen fű, mint a szokásos fűző, annak hátrányai nélkül. A betétek ugyanis csak a mellő rész egy keskeny sávjá mentén vannak bevarrva, míg a pruszka egyéb részei teljesen puhák és a szabad mozgást nem gátolják. A lefolyt esz-

tendő a találmány nagyobb elterjedésében nagy eredményekkel járt. A számos elismerő nyilatkozat közül elég itt megemlítenünk Vidor Dezsőné, Molnár Rózi és Fáy Szeréna leveleit. A föltaláló és készítő Győrött, Arany-János utca 31. szám alatt lakik.

Időjárás. Rekkendő hősséggel kezdődött a hét, majd szélyihar kerekedett, amely két napig tartott, törte, zuzta a fákat s úgy kiszáritotta a földet, hogy porzott a mező is. Sehol sem mutatkozott egy tenyőnyi felhő. Kétségbeesve tekintettünk az égre: mikor eredeak már meg áldást ontó osztoronái. Végre szerdán délután mutatkozott a láthatár peremén egy felhőgomoly, amely lassanként beborította az ég kárpitját. És szép esendesen elkezdett esni az eső! Mindenkinék ragyogott az arca, minden ember ez esősepek esendes loosogását hallgatta s a felhők járását kélmele. Mert ebből élünk valamennyien. Egy jó eső elfeledtetni még a politikát is. A szikkadt föld a szegénység, a esendes tavaszi eső a bőség. A száraz mezők felitták a harmatot s mikor másnap kisütött a nap, megijodott, felüdült körülöttünk az egész természet.

Kormányválság idején legjobb barátunk az újság. Ő hozza el házunkhoz a híreket, ő informál bennünket, tőle tudjuk meg milyen lesz a jövő kialakulása. Újság nélkül, jó újság nélkül nem lehet el ma már senki és ha jó újságról van szó, bátran említhetjük első helyen a Magyar Hírlapot. Tizenkilencedik évfolyamában van most a Magyar Hírlap és tizenkilenc éven át magyar politikájával, magyar irányával, jó értesüléseivel, szenzációs riportjaival, oktató és szórakoztató rovataival az olvasók nagy légiójára tett szert. Tárcarovata érdekes, regényei jók, színházi rovata speciális, mindenben korrekt és mindig tisztességes hangu. Ez a Magyar Hírlap sikerének titka, ez teszi a Magyar Hírlapot legkedveltebb lapjává a magyar olvasóközönségnek. A Magyar Hírlap kiadóhivatala Budapestben van V. Báthoru-utca 3. sz. alatt. Előfizetési ára: egész évre 28 K, fél évre 14 K, negyed évre 7 K, egy hónapra 2 K 40 fillér.

Az állami gyermekvédelem mostani rendszere nemcsak humánus, hanem valóságos nemzetfenntartó intézmény. 45.000 gyermek van az állami gyermekmenhelyek védőszárnyai alatt. Ezeket a gyermekeket egyes családoknál helyezik el s gondosan ügyelnek arra, hogy megfelelő ellátásban és nevelésben részesüljenek. A kormány folytonosan fejleszti az intézményt s most a telep felügyelő alkalmazásával szigorítja a felügyeletet. A dajkaságban levő gyermekek fölött ugyanis eddig a felügyeletet a község orvosa, mint telep-orvos, a község társadalmából alakult telep-bizottság és a központból kiküldött orvosok gyakorolták. Az ellenőrzés azonban így nem volt elég szigorú. Megesett, hogy egyik másik önzőbb asszonyi lélek a gondjaira bizott apróságot nem ápolta, éhezettette, sőt elhanyagolta. Mivel az éber ellenőrzés a családban való nevelés rendszerének főtevényezője, a belügyminiszter elhatározta, hogy a községi lakosoknál elhelyezett gyermekek hatóságos ellenőrzésére a művelt osztályhoz tartozó nőket alkalmaz telepfelügyelőknéül. Főleg a községben máris működő tanfónőket, ovónőket veszi kombinációba a miniszter elhatározása, mint akik állandóan a faluban laknak s már hivatásuknál fogva is inkább átérzik a gyermeknevelésének szükségleteit. A felügyelőnő irányítja a gyermek testi és szellemi fejlődését s ügyel, hogy a nevelő szülő mostoha ne legyen. A telep-felügyelőnek kell, hogy a gyermekgondozásról és a csecsemő táplálásáról és az állami gyermekvédelem szervezetről tiszta és modern fogalmakkal birjon. Gróf Andrássy Gyula ezért elrendelte, hogy a telepfelügyelőnői állásra pályázók a budapesti állami gyermekmenhelyben elméleti és gyakorlati tanfolyamot tartoznak végezni, melynek sikeres befejezése adja meg a képesítést az állásra. Ötven telepfelügyelőnői állást már az első tanfolyam végén betöltöttek. A tanfolyamot a budapesti állami gyermekmenhely igazgatója és osztályos főorvosa dr. Szant Sándor vezeti, aki jelentkezéseket elfogad. (Állami gyermekmenhely Üllői ut 86.)

Foulard
Nyers Bast-
Chinó
Skót

Selyem

és „Henneberg”
selyem 1 K 35 f-16l
fejebb bérmentve és
vámmentesen. Miata
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Nyilt-tér.

**Rohitschi Tempel-
forrás**

emeli az étvágyat, elő-
segíti az emésztést és
szabályozza az anyag-
csereét.

Magyarországi főraktár: **Hoffmann Józsefnél**
Budapest, Balthary-utca 8.

BÉRMASZÜLŐK

szives figyelmébe!

Bátorodom ajánlani arany- és ékszeráru üzletem dúsan felszerelt raktárát. Nagy választék valódi svájci arany-, ezüst- és tulla zsebórák, arany-, ezüst kézelő és meligombok, nyakláncok szívek és keresztel; amulettek, jöujouk, gyűrűk, fülbevalók, karkötők, cigaretta szelencék, zseb-gyufatartók, ezüst fogantyus botok stb. stb. A legolcsóbb kivitelben legmagasabb igényeknek megfelelő ékszerkülönlegességek és régiségek. Javításokat, átalakításokat és véséseket pontosan eszközök jutányos árak mellett.

Teljes tisztelettel **Özv. MAUSZ FERENCZNÉ** ékszerüzlet tulajdonos ZALAEGRSZEG, a m. kir. postahivattal szemben.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerinti	Kor-tól	Kor-ig
búza		13-20	13-50
rozsa		9.-	9-20
árpa		8-50	9.-
szab		9.-	9-20
tengeri		8-25	8-50

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

247/v. 1909.

Arverési hirdetmény

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a zalaegerszegi kir. jbiróság 1909/V. 347. számú végzése által Zalaegerszegi Takarékpénztár végrehajtató javára 160 K tőke, ennek 1908 évi január 20-tól járó 6% kamatja, ugy járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkal-

mával birólag lefoglalt 1129 koronára becsült ezalmárgabona, tehát és sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek helyszíneén, vagyis Sándorházán leendő eszközésére 1909 évi május hó 14-ik napjának délután 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909. évi április 27-én.

Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó.

Árlejtési hirdetmény.

Alsóbagodban 1909. évben újonnan felállítandó tanterem, régi tanterem és tanítói lak átalakítására, felszerelésére ezennel nyilvános árlejtés hirdetetik. Az árlejtés megtartására határidőül 1909. május hó 12-ik napjának délelőtt 9 órája

tűzetett ki az alsóbagodi iskolához. Árlejtetni kívánók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 500 koronát kézzepénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz fejében az iskolaszéki elnök kezébe letenni, mely bánatpénz vállalkozónak a munkálat hatósági átvételekor fog visszafizettetni.

Az egyházmegyeileg jóváhagyott építési terv és költségvetés az alsóbagodi plébániahivatalban megtekinthetők.

Az építési munkálat a költségvetés jogerőre emelkedése után azonnal megkezdendő és legkésőbb f. é. aug. 20-ára befejezendő, mely naptól számítva az építésért két évig szavatol.

Az építési költség két részletben fog kifizetett; első részlet az összes falak és tető felállításakor, második részlet pedig az építkezés teljes befejezése és hatósági átvételekor.

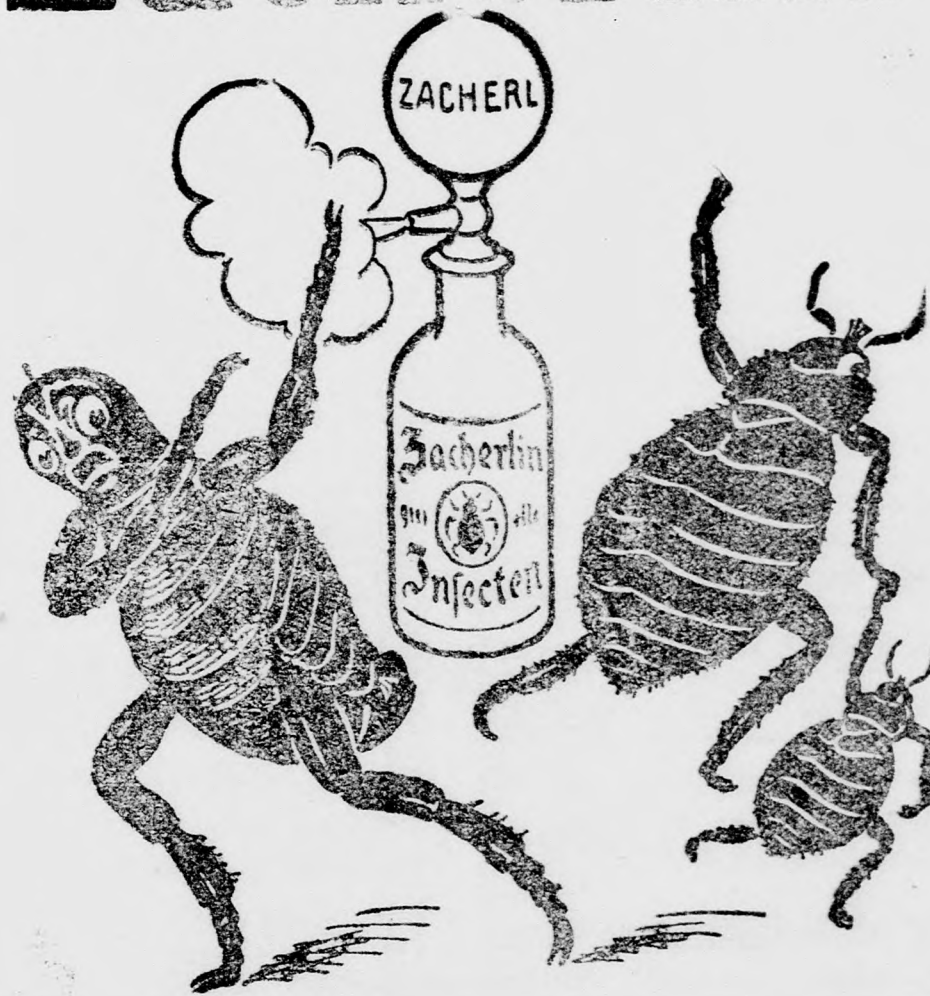
A terv, költségvetés elkészítési díja és hatósági felülvizsgálati költség a vállalkozót terheli. Keit Alsóbagodban, 1909. április 27-én.

Tancsics József
plébános.

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méh-telep tulajdonosa Kühne Ferenc utóda, Budapest, I. ker. Attila-utca 99. sz., ajánlja dúsan felszerelt raktárát a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindenemű eszközöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívánatnak, a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzék „Méhészeti útmutató“-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyanint bármilyenemű utasítások és tanácsok is kívánatra közöltetnek.

Zacherlin

A tisztességes, becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utólréhetetlen hatásánál fogva közismert „Zacherlin“t kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban, vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin“ névre.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGRSZEGEN.

tetőfedőanyag

Próba

szerecsével jár!

Nem kell venni, csak megnézni azon óriási választékot, mely a

„Kalap-Király“

üzletében van kalap, sapka, kész férfi- és gyermek-ruha, felöltő, ing, nyakkendő, gallér, kézelő és több más uri divateikben.

Figyelmes kiszolgálás.

Szolid árak.

Szives pártfogást kér
kittűnő tisztelettel

KOREIN VIKTOR.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönséget és háztulajdonos urakat értesíteni, hogy f. évi május hó 1-től Mária-utca 5. szám alatt

pala- és cserépfedő, valamint eternit palával való tetőfedés, fal- és mennyezet-burkolás munkálatokat fogok létesíteni

és e szakmában a legkisebbtől a legnagyobbig és a legegyszerűbbtől a legdíszebb fedéseket eszközölök.

Torony, kupola, stb. fedéseket is vállalok.

Kiváló tisztelettel

Szabó János

pala- és cserépfedő mester.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu Rip. Portalis és Rup. Monticola alanyu gyökeres fásoltványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönböző többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt Muscat Ottonel-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj, Zalamegye.

Szokványszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett.)

Keil-lakk

legkittűnőbb mázolószer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

KEIL-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 fillér.

KEIL-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

KEIL-féle legfinomabb cipő-erém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.**

Részvényaláírási hirdetés.

A Nova és Vidéke takarékpénztár r. t. folyó évi márc. hó 15-én tartott évi rendes közgyűlésén részvénytőkijének 40000 koronával való felemelését határozta el s ennél fogva a részvénytőke 80000 K-ra emelkedik.

E célból elhatározta 400 drb 100 K-ás részvénynek kibocsátását s ezek jegyzésére f. évi május hó 20-ikáig aláírást hirdet.

A kibocsátandó részvényekre az eddigi részvényesek részvényeik száma erejéig elővételi joggal bírnak, amely jog a fentirt határnapig gyakorolható.

A részvényaláírók kötelesek a részvény aláírásakor 10 K-t lefizetni, 30 K folyó évi július 1-én, 30 K szept. 1-én s 30 K pedig nov. 1-ig lesz befizetendő, mely utolsó részlettel 5 K részvénykiállítási díj is fizetendő. — A kibocsátandó részvények 1910 január 1-én adatként át a részvény tulajdonosoknak, kik ez ideig a befizetett 100 K 4½% kamatát fogják élvezni, míg osztalékban 1910 év január 1-től kezdve részesülnek.

A Nova és Vidéke tkpztár Igazgatósága.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Hölgyközönség szives figyelmébe!!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy női ruha-készítő műhelyemet f. év május hó 1-étől kezdve ideiglenesen RÁKÓCZI-U. 15. szám alá helyezem át.

Kiváló tisztelettel

Horváth Zsigmond.

Egy bécsi szabónő elsőrangú

csipke- és tüll-blouz specialista, ajánlja magát legfinomabb díszes csipke-, selyem blouzok, divatos aljak és remek pongyolák készítésére.

Lakása Kölcsey-utca, Varga József asztalos házában.

Olvassa!

el és jegyezze meg jól az árakat.

A tavaszi idényre a n. é. közönségnek saját érdekében ajánlom, mielőtt szükségletét fedezi, dúsán felszerelt Áruházam megtekintését, a hol minden elképzelhető czikkből helyben a legnagyobb raktárt találja, a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás mellett.

Egyedüli raktár Magyar nyakkendőkben.

Kitűnő szinttartó patent harisnya **kötött:**

$\frac{1}{31}$, $\frac{2}{24}$, $\frac{3}{17}$, $\frac{4}{10}$, $\frac{5}{13}$, $\frac{6}{16}$, $\frac{7}{19}$, $\frac{8}{12}$, $\frac{9}{15}$, 10 évesnek 48 krajcár.

12 pár jó férfi harisnya 2 frt 40 kr.
12 pár divatos csikos harisnya 3 frt
12 pár extra finom harisnya 3 frt 80.

Jó női harisnya 25 krtól feljebb.

Gyermek-sapka 40 krajcártól feljebb.

Gyermek-cipők 90 krtól 5 forintig.

Sensatio!

6 drb remek servis vizes-pohár **72 kr.**, előbb 2 frt 10.

Remek teáscsésze párja 25 kr.

Tisztelettel

Deutsch Hermán

Közp. Áruháza.

Legújabb divatu csipke-szővet 80 krtól feljebb.

Bérmálási ajándéokra legalkalmasabb, legszebb imakönyvek kaphatók

NEUBRUNN IGNÁCZ

könyv- és papirkereskedésében.

Nagy választék.

Szolid árak.

Képes levelezőlapok, díszlevegőpapírok gyári raktára. — Ifjúsági kölosón könyvtár 8—12 éves korig. — Könyvkötészeti munkák olcsón és lelkiismeretesen készíttetnek. — Ódon könyveket a legmagasabb árban veszek. — Ifjúsági könyvtár serdültek számára a nyilvános nagy könyvtár rendezés alatt.

Szives pártfogást kér

Neubrunn Ignác

könyv- és papirkereskedő.

Jó és megbízható aratógépek

szivesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee“ kéveköti aratógép,
- „Milwaukee“ marokrakó aratógép,
- „Milwaukee“ fűkaszázó gép,
- „Milwaukee“ aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee“ köszörülőgép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervé.

Írjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magbízható ügyünk és képviselői az ország minden részében keresztetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni, hogy Zalaegerszegen, saját házámban (Munkácsy- és Szeglet-utca sarkán) 1909. május 5-én egy, szakemberek által kezelt

molykár elleni óvó intézetet

nyitok. — Hogy ezen új intézetet a nagyközönséggel megkedveltessem, az alábbi mérsékelt óvási díjakat állapítom meg:

	kor.	fill.
Boa, muff, sapka (kalap), vadászmellény, lábzsák stb. kisebb tárgyak darabonként	1	—
Kurta férfi és női kabátok és hason tárgyak drbonként	2	—
Utazó-, városi- és kocsibunda és hosszú kabátok	3	—
Szmirna és egyéb szőnyegek négyzet-méterenként	—	50
Gyermekcikkek féldijasak	—	—

Megjegyeztetik, hogy a szőrmeárakra ártalmas naftalin, tabakkó és hason cikkek az óváshoz nem használatnak.

Tisztelettel

Vajdáné-Fürst Judit.

Kisebb tárgyak kéretnek dobozban beszoigáltatni.

Óvási időszak május hó 15-től szeptember hó 15-ig.

Óvás alatt álló cikkek betörés és tűz-kár ellen teljes mértékben biztosítva.

Hölgyek

és
anyák !
figyelmébe !!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruhácskák, tavaszi gyermek-kabátok, kötények luster- és vászon kivitelben 1-14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legolcsóbban beszerezhet.

Lusker Jánosné.

M-i-i-t? -- „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle" Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!"

Figyelem! Csakis a „JACOBI" jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Védjegy: „Hergony"

A Liniment. Capsici comp., a Hergony-Pain-Expeller patláta

egy régiónek bizonyult háziáru, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kórházi, csúszni és meghűlésekkel bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Hergony" védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ugyiszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár az „Árany kereszt"hez, Prágában. Előrebehártsa 5 neu. Mindennapi ártalálódás.

HÖLGYEK részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépítőszert a FÖLDES-féle MARGIT CRÈME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrráktát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható Zalaegerszegen: Kocsuba Emil gyógytárában.

Páratlan és csodás hatása! Óvakodjunk utanzatoktól!

munkás-
hiányt

mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO"-gépek és pedig:

- „PLANO" kéveket aratógépek,
- „PLANO" marokrakó aratógépek,
- „PLANO" fűkaszáló gépek,
- „PLANO" acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO" köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.

Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Magyarországi: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Cim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsősegesd, Somogy megye.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

SPECIÁL-
GÉPGYÁR:

szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglévő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.